

Pedagógusok Lapja

2019. JÚNIUS

A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA ÉS HÍRLEVELE / ALAPÍTVÁ: 1945-BEN / LXXV. ÉVFOLYAM

6

Pedagógusportrék

Gratulálunk!

Ma már nagyon sokan talán azt sem tudják, hogy létezik pedagógusnap. Az idősebb korosztályban még felrémlik, hogy a tanév vége felé szüleik kis virággal köszöntötték az osztályfőnököket, ezért valószínű, hogy ők még nem feledkeztek meg gyermekeik oktatóiról. De figyel-e erre manapság bárki? A szülők, ha tudnak is a jeles napról, mert találkoznak a sajtóban azzal, hogy állami kitüntetések adnak át, vajon tesznek-e gesztust a gyerekeikre nap mint nap odafigyelők, az oktatók, a tanárok felé? Természetesen nem a virágcsokrot hiányolom, de biztosan jólesne nekik például egy kis műsor az osztálytól, vagy a csoportban kiírt slam poetry versenyre született alkotásokból egy csokor, amelynek témája a tanárnő, esetleg az osztály zenészeinek fellépése. Mindenesetre a Pedagógusok Szakszervezete idén is, mint 1992 óta minden évben, kitüntetéssel ismerte el a szakszervezet legjobbait, akik maguk is pedagógusok és pedagógus-társaikért is mindent megtesznek. Gratulálunk!

Varga Stella

Tartalom

Gratulálunk!.....	2
Eötvös József-emlékplakett kitüntetés, 2019	3
Pedagógusnapi kitüntetések	4
PSZ-tag kitüntetése Székesfehérváron	5
„Nem hagyom abba a nyüzsgést”	6
Csepel és a Fazekas	7
Centenárium ünnepségek	8
Portréféle egy pedagógusról – aki 45 éve a PSZ tagja	10
Kedvezmény PSZ-tagoknak	13
Szakképzés 4.0 koncepció – vélemények	14
Magyar Kémiaoktatásért Díj... ..	17
Nem az élet számára készült.....	18
Jogi esetek	20
XX. Országos Pedagógus Teniszbajnokság.....	23

Ön feliratkozott arra a címlistára, amelyet nyilvántartunk a Pedagógusok Szakszervezete Pedagógusok Lapja hírlapja és hírlevele havi rendszerességgű kiküldésére. Adatai biztonsága fontos számunkra, ezért személyes adatai védelmében, melyekkel Ön megbízott minket, az Európai Parlament és az Európai Tanács 2016. április 27-én meghozott, 2018. május 25-től életbe lépő 2016/679. rendelkezése alapján értesítjük, hogy szeretnénk tájékoztatni frissített Adatvédelmi tájékoztatónkra. Adatvédelmi tájékoztatónkat/szabályzatunkat mindig megtalálja a www.pedagogusok.hu/dokumentum/54 oldalon. Rendszeres hírlevelünkkel/lapunkkal mindig szívesen tájékoztatjuk legújabb akcióinkról, újdonságainkról, programjainkról. Adatai eredetileg is jogszerűen kerültek hozzánk, rendelkezésünkre bocsátotta abból a célból, hogy híreinkről stb. értesíthesük Önt. Amennyiben nem szeretne tőlünk Pedagógusok Lapja hírlapot és hírlevelet kapni, a hozzájárulását bármikor visszavonhatja e-mail küldésével a pedlap@pedagogusok.hu címen, illetve postai úton a Pedagógusok Szakszervezete 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. címen, ami a kezelt felhasználói adatok törléséhez vezet.

Pedagógusok Szakszervezete

IMPRESSZUM

PEDAGÓGUSOK LAPJA ■ A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) hivatalos hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: Varga Stella ■ Technikai szerkesztő: Márfiné Bécsi Erika ■ Szerkesztőbizottság: Balogh Éva Heves megyei elnök, Földváriné Jeneses Katalin Jász-Nagykun-Szolnok megyei elnök, Varga Stella ■ Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. ■ Telefon: +36 1 322-8453 ■ Kiadja a Pedagógusok Szakszervezete, 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. ■ Központi telefon: +36 1 322-8453 ■ Felelős kiadó: Szabó Zsuzsa elnök ■ Internet: www.pedagogusok.hu; e-mail: varga.stella@pedagogusok.hu ■ Terjeszti a Pedagógusok Szakszervezete ■ Index: 26651 ISSN 0133-2260

Eötvös József-emlékplakett kitüntetés, 2019

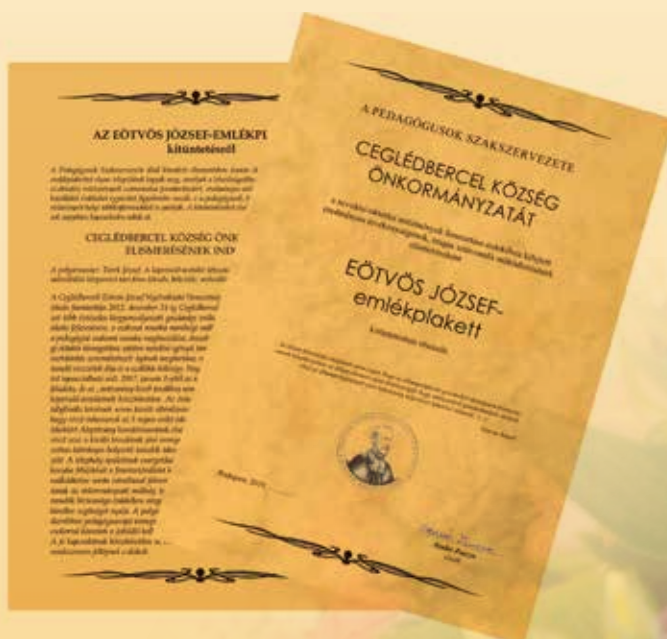
Az Eötvös József-emlékplakettet alapítása, 2000 óta adományozza a Pedagógusok Szakszervezete azoknak az önkormányzatoknak, amelyek lehetőségeikhez mérten a legtöbbet teszik az oktatási-nevelési intézmények színvonalas fenntartásáért, azok eredményes működéséért, s ahol a szakmai és munkavállalói érdekeket egyaránt figyelembe veszik. Az alábbiakban a rangos kitüntetést idén elnyerő önkormányzatot mutatjuk be.

CEGLÉDBERCEL KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

A Ceglédberceli Eötvös József Nyelvoktató Nemzetiségi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola fenntartója 2012. december 31-ig Ceglédbercel Község Önkormányzata. Önkormányzatunk több évtizedes kiegyensúlyozott gazdasági működésével biztos anyagi háttérrel teremtett az iskola fejlesztésére, a szakmai munka minőségi működésére. A fenntartói időszak főbb jellemzői: a pedagógiai szakmai munka megbecsülése, összehangolása a helyi érdekekkel; német nemzetiségi oktatás támogatása; sajátos nevelési igényű tanulók gyógypedagógiai ellátása; alapfokú művészetoktatás zeneművészeti ágának megtartása; nyári táborozás támogatása Balatonszárszón: 10 tanuló részvételi díja és a szállítási költsége. Nagymértékű támogatását hosszú évtizedeken keresztül tapasztalhattuk. 2017. január 1-jétől az intézmény teljes működése a Ceglédi Tankerület feladata, de a „kezüket továbbra sem engedték el” Török József polgármester úrnak és a képviselő-testületnek köszönhetően. Az önkormányzat pénzügyi bizottságához benyújtott osztályfőnöki kérelmek soron kívüli elbírálásával minden évben támogatják a rászoruló tanulókat, hogy részt vehessenek az 5 napos erdei iskolán vagy tanulmányi kiránduláson. A Ceglédberceli Iskoláért Alapítvány kuratóriumának elnöke továbbra is a polgármester úr maradt. Így aktívan részt vesz a kiváló tanulóknak járó arany-medál finanszírozásában, adományozásában. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók támogatását is folyamatosan segíti az alapítvány keretei között. A telephely épületének energetikai hőszigetelését, felújítását (nyílászárócsere, külső hőszigetelés,

kazáncsere), valamint a napközis étkeztető konyha felújítását (új berendezések: melegítőpult, szállítóedények, mosogató, bútor, hűtők, mosogatógépek) a fenntartóváltást követően valósította meg az önkormányzat. Az intézmény működése során váratlanul felmerülő karbantartások esetén is rendszeresen segítséget nyújtanak az önkormányzati műhely (egykori GAMESZ) dolgozói. Ha az intézmény területén a tanulók biztonsága érdekében sürgős intézkedésre van szükség, az önkormányzat költséget nem kímélve segítséget nyújt. Pl. nagy fenőfa kivetetése, beszakadt régi akna feltöltése, kerítés javítása. A polgármester úr minden év májusában, a közért dolgozók napján (korábban pedagógusnap) ünnepi keretek között (műsor, vacsora) vendégül látja intézményünk pedagógusait, és virágcsokorral köszönti a jubiláló kollégákat, valamint a nyugalmazott díszdiplomás pedagógusokat. A jó kapcsolatnak köszönhetően az önkormányzat rendezvényein pedagógusaink felkészítésével rendszeresen fellépnek diákjaink.

A polgármester: Török József. A képviselő-testület létszáma: 7 fő. Az önkormányzat egy általános művelődési központot tart fenn (óvoda, bölcsőde, művelődési ház, könyvtár).

Eötvös József-emlékérem

Pedagógusnapon köszöntünk minden pedagógust az óvónőktől a tanítókon, tanárokon át az egyetemi oktatókig! A Pedagógusok Szakszervezete az általa alapított kitüntetés adományozásával a szakszervezetért végzett kimagasló teljesítményt ismeri el. Az Eötvös József-emlékérem fokozatai: bronz, ezüst, arany, vas. A kitüntetést 1992-ben alapította a PSZ, mindenekelőtt azért, hogy a hosszú ideig eredményesen dolgozó tisztségviselőket elismerésben részesítse.

Magyarországon 1952. június 7–8-án ünnepelték először a pedagógusnapot, s ez alkalomból adták át a kiváló tanítói és tanári okleveleket, később kitüntetések az ország legjobb pedagógusainak. 1993 és 2012 között a tanárok, oktatók kitüntetése január 22-én, a magyar kultúra napján történt. 2013-tól ismét június első vasárnapjához kötődően adják át az oktatást, pedagógiai munkát jutalmazó állami elismeréseket is.

Pedagógusnapi kitüntetések

A központi ünnepségen,
Budapesten, a PSZ székházában

VAS FOKOZAT:

Takács Pál György (Tura), 1985-től tagja volt a PSZ-nek, 1990-től tisztségviselő: előbb alapszervezeti titkárhelyettes, majd a PSZ Gyermekvédelmi Tagozatának elnöke, 2013-tól a PSZ ügyvivő testülete tagja. 2006-ban a Budapesti Műszaki Egyetem és a PSZ közös képzése keretén belül közoktatási vezető-szakszervezeti vezető szakirányú végzettséget szerzett. Közel egy évtizedes munkájával megalapozta és újjáépítette a PSZ Gyermekvédelmi Tagozatának működését, szaktanácsaival segítette a PSZ országos vezetőinek munkáját. A gyermekvédelemben dolgozó munkavállalók érdekeinek harcos szószólója volt. Előbb a PSZ felügyelőbizottságának tagja volt, majd 2018-ban annak elnökévé választották.

ELNÖKSÉGI DICSÉRET:

Csekő Istvánné (Túrkeve), nyugdíjas, a megyei SZVB elnöke, OSZVB-tag, megyei feb-tag; **Osváth Péterné** (Eger), nyugdíjas, az ONYT elnökhelyettese, ib-tag, a SZEFE Nyugdíjasválasztmányának tagja; **Timár Nicolette** (Székesfehérvár),

intézményvezető, alapszervezeti titkár, városi és megyei ib-tag, kongresszusi küldött; **Torma Tiborné** (Győr), alapszervezeti titkár, járási titkár, ib-tag, az országos etikai bizottság tagja; **Tömöriné Tóth Anna** (Debrecen), megyei elnök; járási titkár, megyei elnök.

ELISMERÉS ÉS KÖSZÖNET:

Bokor Gézáné (Szombathely), nyugdíjas, a PSZ ONYT-tagja.

ARANY FOKOZAT:

Fodorné Helemin Viktória (Szabadbattyán), tanár, intézményvezető-helyettes, alapszervezeti titkár, járási titkárhelyettes, kongresszusi küldött; **Gidófalvi Albertné** (Nyíregyháza-Oros), nyugdíjas, nyugdíjastagozat-vezető, ONYT-tag; **Juhászné Kiss Klára** (Székesfehérvár), tanító-fejlesztőpedagógus, alapszervezeti titkár; **Juhászné Szigeti Erzsébet Edit** (Mezőtúr), nyugdíjas pedagógus, volt alapszervezeti, városi, járási titkár, nyugdíjastagozat-vezető; **Neumann Lászlóné** (Székesfehérvár), nyugdíjas tanár, a megyei feb tagja; **Pusztai Ottó Sándorné** (Hatvan), nyugdíjas, járási gazdasági vezető; **Rácz Erika** (Bátaszék), általános iskolai tanár, alapszervezeti és járási titkár, megyei ib-tag, tt-tag, kongresszusi küldött; **Szép Ferencné** (Tamási), nyugdíjas, az ONYT ib-tagja, a SZEFE Nyugdíjasválasztmányának tagja; **Wunderlichné Devecseri Gabriella**

(Székesfehérvár), tanár, alapszervezeti titkár.

EZÜST FOKOZAT:

Engel-Angyal Zsolt (Veszprém), tanár, alapszervezeti titkár; **Gurdonné Tolnai Zsuzsanna** (Zirc), tanító, alapszervezeti titkár, megbízott járási titkár; **Hantos Ferencné** (Budapest), nyugdíjas pedagógus; **Kriska György Ferenc** (Diósjező), nyugdíjas, járási titkár; **Pluhár Péterné** (Magyaralmás), tanár, a megyei feb tagja; **Samu Andrásné** (Budapest), nyugdíjas pedagógus; **Sándorné Kövesy Ágnes** (Veszprém), gyógypedagógiai tanár, alapszervezeti titkár, a segélyezési bizottság elnöke.

BRONZ FOKOZAT:

Barnáné Sebestyén Erika (Ceglédbercel), iskolatitkár, alapszervezeti titkár; **Bogár Judit** (Cegléd), óvónő, alapszervezeti titkár; **Decsiné Müller Mária** (Pécsudvard), irodavezető, könyvelő; **Dudás Lászlóné** (Abony), tanár, volt alapszervezeti titkár; **Ecseri Anett** (Cegléd), gyp. tanár, gyógypedagógus logopédus, alapszervezeti titkár; **Kuzsmiczky Renáta** (Várpalota), műszaki tanár, alapszervezeti titkár; **Lepsényiné Szépi Gabriella** (Pusztaszabolcs), óvodapedagógus, alapszervezeti, települési titkár; **Varga Gergely István** (Kisapostag), tanár, alapszervezeti titkár, települési titkárhelyettes; **Vizy Zsolt** (Budapest), tanár, alapszervezeti titkár.

Békés megyében

ARANY FOKOZAT: Demcsák Jánosné (Békéscsaba) óvodapedagógus; Jámorné Simó Mária (Békéscsaba) tanár, alapszervezeti titkárhelyettes; Petrovski Zoltánné (Békéscsaba) intézményvezető; Punyi Lászlóné (Mezőkovácsháza) nyugdíjas, járási SZVB-tag; Valló Zoltánné (Szarvas) óvónő, alapszervezeti titkár, járási íb-tag. **EZÜST FOKOZAT:** Forgácsné Gyetvai Krisztina (Gyomaendrőd) tanár, alapszervezeti titkár, városi titkárhelyettes; Hajdú Julianna (Békés) gyógypedagógiai

asszisztens, alapszervezeti titkár; Hegedűs Ferenc (Békés) tanár, intézményi titkár; Hubáné Kovács Katalin (Gyula) igazgatóhelyettes; Nagyné Gődér Julianna (Okány) pedagógus, alapszervezeti titkár; Osztrólczi Henrik (Szarvas) tanító, segélyezési bizottsági elnök; Paróczai Zoltánné (Gyomaendrőd) kollégiumi tanító, bizalmi.

BRONZ FOKOZAT: Bereczki Katalin (Békéscsaba) tanár, alapszervezeti titkár; Czerjak Ilona (Szarvas) nyugdíjas; Garai Beatrix (Szeghalom) óvodapedagógus, alapszervezeti titkár; Nagy Józsefné

(Lőkösháza) nyugdíjas; Halász Róbertné (Szarvas); Hanyecz Ildikó (Gyomaendrőd) tanító, bizalmi; Kopcsékné Fülöp Mária (Gyomaendrőd) gyógypedagógus, bizalmi; Paróczai Zoltán (Gyomaendrőd) tanár, bizalmi; Tímár Judit (Gyomaendrőd) pedagógiai asszisztens, bizalmi; Vaszkóné Dinya Erzsébet (Gyomaendrőd) intézményvezető-helyettes, bizalmi; Tóthné Bere Mária (Dévaványa) pedagógiai asszisztens, városi alapszervezeti titkár; Tóthné Lipták Erzsébet (Szarvas) nyugdíjas; Vaszkó András (Gyomaendrőd) tanár, bizalmi.

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében

ARANY FOKOZAT: Fejszák István (Miskolc) tanár, alapszervezeti titkár; Kurek Gáborné (Baktakék) tanár, alapszervezeti titkár.

EZÜST FOKOZAT: Baksi Irén (Halmaj) tanító, alapszervezeti titkár; Bodnárné Léport Judit (Forró) tanító, gyógypedagógus, alapszervezeti titkár; Fülöp Ákos (Miskolc)

tanító, alapszervezeti titkár; Klema Istvánné (Vilmány) tanító; Miskolczi Mihály (Tornanádaska) gyermekfelügyelő, alapszervezeti titkár; Nyíriné Juhász Jolán Margit (Hidasnémeti) tanító.

BRONZ FOKOZAT: Dicsuk Ivett (Miskolc) tanár, alapszervezeti titkár; Kupaíné Tengeri Mónika (Halmaj) tanár;

Madaras Attila (Alsózsolca) tanár, alapszervezeti titkár; Medvéné Bársony Katalin (Halmaj) általános iskolai igazgató; Nyitrai Varga Ágnes (Forró) tanár; Palástiné Hám Gyöngyi (Halmaj) tanár; Sándor István (Putnok) tanár; Vargáné Flórusz Rita (Encs) iskolatitkár, alapszervezeti titkár.

Csongrád megyében

EZÜST FOKOZAT: Farkasné Kovács Eszter (Szentés) tanár; Csíziné Magyar Ildikó tanár; Garainé Dombi Ildikó (Szentés) tanító. **BRONZ FOKOZAT:** Takács Pál nyugdíjas, címzetes igazgató.

Heves megyében

ARANY FOKOZAT: Trencsényiné Buzás Klára (Gyöngyös), alapszervezeti titkár. **EZÜST FOKOZAT:** Oldalné Bakó Éva (Eger) igazgatóhelyettes. **BRONZ FOKOZAT:** Németh Sándorné (Borsodszentgyörgy), titkárhelyettes; Répáné Török Renáta (Parád), vezetőhelyettes; Torma Istvánné (Sarud), alapszervezeti titkár.

Fejér megyében

ARANY FOKOZAT: Horváth Istvánné (Szabadbattyán), tanárnő; Nagyné Ódor Erzsébet (Szabadbattyán), tanárnő. **BRONZ FOKOZAT:** Borsó Boglárka (Szabadbattyán), tanárnő.

PSZ-tag kitüntetése Székesfehérváron

Tímár Nicolette, a PSZ Székesfehérvári Szervezete Igazgató Tanácsa vezetője a *Székesfehérvár Oktatásáért díjat* vehette át Cser-Palkovics András polgármestertől. Emellett megkapta az *emberi erőforrások miniszterének elismerő oklevelét* és a *Pedagógus Szolgálati Emlékérmét* Török Szabolcstól, a Székesfehérvári Tankerületi Központ igazgatójától.

„Nem hagyom abba a nyüzsgést”

**Timár Nicolette
a PSZ elnökségi dicséretében
részeseült**

1980-tól PSZ-tag, 1993–2010-ig iskolai alapszervezeti titkár, 2010-től a Székesfehérvári Igazgatói Tagozat titkára és megyei íb-tag. A Székesfehérvári II. Rákóczi Ferenc Magyar–Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola igazgatója 2010 óta. 2019. augusztus 1-jével kezdi meg felmentési idejét, nyugdíjba vonul. Alapvégzettsége tanító, pedagógia–technika szakkollegiummal, birtokol egy népművelői és egy közoktatási vezetői diplomát, mesterpedagógus, szaktanácsadó, és szakértőként dolgozik az Oktatási Hivatalnak pedagógusminősítés és tanfelügyelet területen. Amikor a fent felsoroltak alapján megismertem Nicolette életútját, tudtam, okafogyottá vált első kérdésem: mit gondol, miért kapja ezt az elismerést? Ő megerősített abban, ami sejthető volt:

– Világéletemben a közösségért dolgoztam, nem tudok anélkül létezni, hogy ne legyek egy csoport, egy csapat tagja, méghozzá aktív tagja. Mindig szerveztem, nyüzsgöttem, mindenben részt vevő ember voltam. A városi igazgatói alapszervezet titkára vagyok, ilyen nem sok helyen van az országban. A kollégák jól ismertek, hisz addig is titkár voltam, és amikor intézményvezető lettem, engem szavaztak meg a távozó titkár helyére. Úgy gondolom, eredményes munkát tudtam végezni, a központi elképzeléseket, a változásokat jól tudtam tolmácsolni pedagógustársaimnak, és hozzájárultam ahhoz, hogy a kollégák között a kommunikáció jobban működjön. A vezetői pozíciónak köszönhetően titkári értekezleteken vettem részt, ezért más szemmel láttam minden felmerülő gondot, több információ birtokában a problémákra más nézőpontból tudtam reagálni.

– Majdnem negyven éve a PSZ tagja. Miben változott a szervezet az elmúlt évek alatt?

– 1980-ban, pályakezdő fiatalként lettem tag, az első munkahelyemen. Az egy újonnan induló iskola volt, ahol azonnal megalakult az alapszervezet, és természetes volt, hogy mindenki a tagja lett. A mai világban más kérdések kerülnek előtérbe, másként működik az érdekképviselő. Több olyan probléma van, amelynek a megoldásáért fel tud lépni az érdekvédelem, és fel is kell lépnie. Amíg a városi önkormányzathoz tartoztak az iskolák, a Székesfehérvári Érdekegyeztető

Fórumon sokszor részt vettem. El kell mondjam, a helyi önkormányzat korábban megkapta a PSZ elismerését. A városban a szakszervezeteknek van súlya, mindig figyelembe vették a fórumokon elhangzó javaslatokat, előre elküldték az anyagokat. Így jól lehetett dolgozni. Most a tankerületekkel megyei szinten folyik az érdekegyeztetés, én a megyei titkár felé jelzem az észrevételeket.

– Itt is érzékelhető létszámcsökkenés, ami a szakszervezet egészét jellemzi?

– Igen, például az igazgatói tagozatnak szinte minden vezető tagja volt még 2010-ben. Az újonnan kinevezett igazgatókat megkerestem, de többen nem léptek be. Ugyanakkor van olyan, aki vezetőként a saját iskolája alapszervezetében tag.

– Az igazgatói tagozat milyen pluszt tud nyújtani?

– A tagozat a speciális problémákra jobban tud fókuszálni, ilyen például az igazgatói pótlék. Nagyon fontosnak és hatékonyak tartom, ezért úgy gondolom, az országos vezetői tagozatot is létre kellene hozni. Egy intézményvezető egy személyben HR-es, pénzügyi szakember, jogász. Sok mindenre kiterjedő feladatkör, ezért több probléma érinti őket, és magasabb javadalmazást is megérdemelnének.

– Vezető pozíció a szakszervezetben és vezető pozíció az iskolában. Nem ritkaság a tanító igazgató?

– Nem, több igazgató kollégám is tanító végzettségű. Igaz, legtöbben előbb alsós igazgatóhelyettesek lesznek, és utána igazgatók. Én nem voltam igazgatóhelyettes, az iskolai vezetőség tagja voltam mint PSZ-titkár, ismertek és úgy gondolták, hogy alkalmas lehetek az igazgatói posztra.

– Pedagógusnapot ünneplünk, beszél-

jünk a szakmai pályájáról. Miért választotta a tanítói munkát?

– Az első-második osztályos tanító nénim hatására választottam ezt a szakmát. Még óvónő lehettem volna, de az énekhangom nem túl jó, ezért döntöttem a tanítói pálya mellett, ez volt az álmom. A győri tanítóképzőbe jártam, utána kerültem a már említett új iskolába, új nevelőtestületbe, ahol sokan, tizennégyen voltunk pályakezdők. Azonnal egy 36 fős osztályt kaptam, ők a mai napig tartják a kapcsolatot, és engem is rendszeresen hívnak találkozókra.

– Ma már ritkaságszámba megy ez a fajta összetartás. Úgy gondolom, ebben szerepe volt egykori tanító nénijüknek is.

– Lehetséges, ugyanis később egy iskolaotthonos osztály osztályfőnöke lettem, velük is gyakran találkozom. Egy kolléganővel váltottuk egymást, és szinte egész nap együtt voltunk, sokat kirándultunk. Összetartó közösség lett. Nagyon szép időszak volt!

– Negyven év hosszú idő. Ezalatt sokat változtak a kisdíjakok?

– Nagyon sokat. És nem csak generációként észlelhetők a különbségek: a kollégák mondják, hogy egy osztályt végigkísérnek négy évig, és már a közvetlenül utánuk érkezők is egészen mások. Azt látom, hogy türelmetlenebbek, csak magukra figyelnek, ezért nem könnyű a 25-30 fős osztályokba beilleszkedniük. Másképp kell hozzájuk viszonyulni, más eszközökkel kell őket motiválni. Lehet, hogy okosak, de az érzelmi intelligenciájuk fejlesztésére is oda kell figyelnünk. A különböző multimédiás, informatikai eszközök pedig nagyon meghatározzák az életüket. Ezt nekünk, pedagógusoknak fel kell tudnunk dolgozni és alkalmazkodnunk kell hozzá, ezeket elvenni, megtiltani, kizárni nem lehet, nekünk kell változni.

– Sajnálhatják a helyiek, ha az oktatási rendszerükből kikerül egy ilyen aktív pedagógus.

– Negyven éve dolgozom, és sok tervem van még, ami nem kötődik az iskolához. Most már el tudom engedni ezt a feladatot. Abban is biztos vagyok, hogy jó kezekbe kerül az iskola. Az életben lezárt ügyek nincsenek, a mindennapok folytatódnak, a leendő megbízott igazgatónak folyamatosan adom át a feladatokat. Egyébként pedig a szervezést, a nyüzsgést nem hagyom abba, nem is tudnám, nem is akarom, természetesen több idő jut a gyarapodó családomra, és egy civil szervezetnél önkéntesként tevékenykedem majd.

Csepel és a Fazekas

Vízzy Zsolt
az Eötvös József-emlékérem
bronz fokozatát kapta

A földrajz–biológia szakos tanár 1981 óta tanít, jelenleg a Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium pedagógusa, vezető tanári és minősítési szakértői feladatokat lát el. Pályája kezdetétől a PSZ tagja. Hat éve lett a Fazekas alapszervezetének titkára.

Az elmúlt 38 év alatt dolgozott a XVIII. kerületben, a Kassa utcai általános iskolában, majd Csepelre került, ahol a vasgyári munkások gyermekeit tanította. Klasszikus munkáskerület volt, kiemelt terület Angyalföld és Újpest mellett, ahol nagy fegyelmet követeltek az iskolákban dolgozóktól, bár igaz, hogy komoly juttatásokat is kaptak. Vízzy Zsolt nagy szeretettel emlékezik erre az időszakra, mert jó pedagógusi környezetben dolgozhatott. Kellemes, lokálpatrióta hangulat volt akkoriban ott – meséli. Zsolt a közalkalmazotti tanács vezetője volt. Kerületi versenyeket, táborokat szervezett, még az önkormányzat is elismerte tevékenységét. Ezt követően fél évig egy művészeti iskolában tanított, és munkaközösség-vezető volt. 2004-ben került a Fazekas gimnáziumba, ahol az általános iskolásokat és a középiskolásokat is oktatja. Teheti, hisz az ELTE Ho Si Minh Tanárképző Főiskoláján végzett, majd a Pécsi Tudományegyetemen szerezte meg egyetemi végzettségét.

Aktivitását jelzi, hogy elvállalta a budapesti földrajztanárok tájékoztatását a továbbképzésekről és földrajzversenyekről, amelyek lebonyolítását is intézi. A '90-es évek közepén alakult meg a Földrajztanárok Egylete, amelynek létrehozásában tevékenyen részt vett. Tíz éven át a Kárpát-medencei versenyeket szervezte. Ez a szervezet elsőként vállalta, hogy oktatási programot indít, amelyben közösen vehetnek részt a Kárpát-medencében élő magyarok. Pályáztak pénzre, összeállították a szakmai anyagokat, egyhetes táborokat szerveztek a versenyen induló diákoknak mindig más, határon túli területen vagy Magyarországon. Bemutatóórákat tartottak magyar és külföldi csoportoknak, szakmai továbbképzéseket szerveztek.

Személyes tanári sikerekkel is büszkélkedhet, hiszen számos diákja vett részt országos és nemzetközi földrajzversenyeken, ahol jó eredményeket, komoly helyezéseket értek el. Olimpikon

tanítványa is van. Ahogy mondja: a vélekedésekkel ellentétben a Fazekasban is meg kell dolgozni a jó eredményért. Hangsúlyozta azt is: örül annak, hogy két meghatározó munkahelyén a társadalom különböző horizontjait láthatta.

– A rendszerváltást követő években, amikor sokan megtették, ellenálltam annak, hogy kilépjek a szakszervezetből – hangsúlyozza Vízzy. Hitte és hiszi ma is, hogy csak az együttes fellépés jelenthet valódi érdekvédelmet. Dicsekedni nem lehet vele, de tény, hogy amikor átvette a titkári posztot, még 20–25 tagja volt az alapszervezetnek, most tizenketten vannak. Az iskola egyharmada azóta nyugdíjba ment egy olyan közösségből, amelynek tagjai hosszú évekig dolgoztak együtt. Egy új, stabil gárda létrehozása nagyon nehéz, ez most az új igazgató feladata. Amikor 2016-ban meghírdették a sztrájkot, a tantestület 30 százaléka vett részt benne, utána többen be is léptek a szakszervezetbe. – Azt látom, a belépés kérdése akkor vetődik fel, ha van ezt generáló társadalmi, politikai helyzet, mint például idén év elején – fogalmaz Vízzy. – A régi kollégákat legfeljebb ekkor lehet

aktivizálni. Az újonnan belépő tanárokat szoktam megkeresni – mondja a helyi szintű tagtoborzásról. Célja, hogy a tagság létszámát továbbra is tíz százalék felett tartsa. Mint mondja, többen a másik pedagógus-szakszervezet tagjai, ezért Vízzy úgy gondolja, jó lenne, ha országos szinten is össze tudna adódni a két szervezet ereje, a reprezentativitást is könnyebben el lehetne érni. Akkor nagy valószínűséggel az akciókészség is növekedne. A munkavállalók körében néma kétségbeesést és félelmet lát. Ennek tulajdonítja azt, hogy a tavaszi sztrájkfelmérés az intézményben nem volt sikeres, a szakszervezetek tagjai vállalnák, de a többi kolléga közül csak kevesen. A Fazekasban nagyon sokféle világnézetet képviselő pedagógus tanít, céljuk, hogy a gyerekeket minél jobban fel tudják készíteni az egyetemekre. Nehéz egységes, egész tantestületet megmozgató sztrájkot megszervezni.

– Az érdekvédelemnek nagyon komolyan jelen kellene lennie minden területen az országban, mert most a politikai pártok az érdekvédekezésben nem tudnak megfelelően teljesíteni. Egy-séges, erős szakszervezetek kellenek.

Centenáriummi ünnepségek

Fejér megye – Budapest

Fennállásának 100. évfordulóját ünnepelte a Pedagógusok Szakszervezete. Ebből az alkalomból ünnepi ülést tartott a PSZ Fejér Megyei Szervezete február végén, a budapesti székházban.

A megemlékezésen a megyei elnök, Jámbor Ferencné idézte a múltat: bár a PSZ jogelődje 1918 decemberében alakult meg, a Fejér Megyei Szervezet csak 1945 őszén, akkor, amikor máshol már az újjászervezés volt napirenden. Az első (ideiglenes) elnök Somfay László volt, őt még kilenc vezető követte az elmúlt évtizedekben. A jelenlegi megyei elnököt, Jámbor Ferencnét 2013-ban választották meg, majd a legutóbbi tisztújításon ismét elnyerte a tagság bizalmát.

Szabó Zsuzsa, a PSZ országos elnöke arról tájékoztatta a Fejér megyéből érkezett kollégákat, hogy a tavaly nyári tisztújítás óta több minisztériummal is felvette a kapcsolatot a PSZ, vezetői bemutatkozó látogatáson jártak több hivatalban is. Jelenleg a Köznevelési Érdekegyeztető Tanácsban folynak tárgyalások – jelezte.

Gosztonyi Gábor, a Pedagógusok Szakszervezetének alelnöke a tagtoborzásról, Totyik Tamás alelnök pedig a Nemzeti alaptanterv koncepciójáról beszélt.

Budapest

Rendhagyó módon színházi esttel emlékezett a budapesti szervezet a PSZ jogelődje megalakulásának 100. évfordulójára, 2019. május 23-án.

A meghívottak a Fővárosi Operettszínházban Jávi Ferenc estjét láthatták. Fegyva, a több évtizedes múltra visszatekintő Budapest Klezmer Band vezetője gyermekkorát felidézve, személyes történeteket elmesélve mutatta be pályáját és életművét, a klezmerzenét, az együttes világszerte aratott sikereit. A „Levelek otthonról” szerzői est vendégművészei is felejthetetlen élményt nyújtottak.

Eger

A PSZ Heves Megyei Szervezete Egerben tartott ünnepi ülést a 100 éves évforduló alkalmából még áprilisban. A programot a gyöngyösi általános iskolások balettcsoportjának bemutatója nyitotta meg, majd kisiskolások verseltek. Szabó Zsuzsa, a PSZ elnöke a tárcával március végén kötött megállapodás jelentőségéről beszélt. Mint kifejtette: a megállapodás szerint az Emmi vállalta, hogy a jelentősebb átalakítások előtt a tárca helyzetelemzést készít, amelybe bevonja a Pedagógusok Szakszervezetét is. Balogh Éva megyei elnök köszöntötte a jelenlévőket. Mindketten nyilatkoztak a helyi tv-nek is. Az ünnepségre azokat hívták meg, akik több évtizede tagjai a szakszervezetnek, jelen voltak nyugdíjasok és aktív tagok is.

L. J.

Szombathely

A Pedagógusok Szakszervezete Vas Megyei Szervezete jogelődje megalakulásának 100. évfordulóját 2019. május 17-én ünnepelte Szombathelyen. Egy évszázad hosszú idő, meg kell ismernünk elődeink tetteit, küzdelmeit, eredményeit, hogy számvetést tudjunk készíteni, hiszen jövő nem létezik múlt és jelen nélkül. Adódnak tehát olyan pillanatok az életben, amikor meg kell állnunk, hogy a múltba visszatekintve, az emlékekből erőt merítve menjünk tovább.

A Magyarországi Tanítók Szakszervezete 1918. december 30-án alakult meg Budapesten. A hír eljutott Vas megyébe, és Barabás István vasvári tanító javaslatára megalakították a Magyarországi Tanítók Szakszervezetének Vas vármegyei csoportját, 1919. február 27-én, Szombathelyen.

A Vas vármegyei szervezetcsoport elnöke Somogyi Ferenc, alelnöke Király Ernő, titkára Borossay Béla Miklós lett.

A Tanfelügyelői iratok 121/1919. számából tudjuk, hogy Borossay Béla március 10-én szétküldte a felhívását minden iskolához, hogy „siessen minden tanító belépni a szakszervezetbe, hisz nincs most különbség tanár, tanító és igazgató közt”. Március utolsó hetében már több mint 500 Vas megyei tanító lépett be a szakszervezetbe.

Felemelték szavukat a közköztatás reformjáért, az iskolák államosítása, a néptanítók béremelése, a felnőttoktatás megszervezése és a pedagógusok továbbképzése érdekében. A Tanácsköztársaság bukása után a legsúlyosabb büntetések vártak a Vas vármegyei szakszervezetben tevékenykedő

pedagógusokra. Állásukból felfüggesztették, börtönbe zárták, megfélemlítették őket.

1919. szeptember 18-ig 204 napon át tevékenykedett a Magyarországi Tanítók Szakszervezete Vas vármegyei csoportja.

A Vas megyei pedagógusok akaratát nem tudták megtörni, a két világ-háború között továbbra is harcoltak az oktatásért, a szegény gyerekek élethelyzetének javításáért, példa erre Király Ernő, aki Felsőcsatáron saját béréből, valamint a felnőttek önkéntes munkájával gyermeküdülőt építtetett, és a Szívgyárda mozgalom keretében szervezte a szegény gyermekek üdültetését.

1945. május 25-én megalakult a Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezetének Vas Megyei Csoportja.

Elnökévé választották Palkó Istvánt, aki nyelvész, pedagógus, irodalomtörténész. A Szombathelyi Városi és Járási Csoport elnöke pedig dr. Pável Ágoston költő, író, irodalomtörténész és műfordító lett.

Mint a PSZ jelenlegi Vas megyei elnöke, büszke vagyok arra, hogy a nagy elődök nyomdokaiba léphettem, és képviselhetem a Vas megyei pedagógusok érdekeit.

A szakszervezet céljai 100 év alatt szinte alig változtak, hiszen most is harcolunk a pedagógusok megbecsüléséért, a tanulók munkaterheinek csökkentéséért, és gyermekeink minőségi oktatásáért.

A 100 éves múlt kötelez, a nagy elődök nyomában haladunk, amit ma teszünk, az utódainknak szól. Maradandót, évszázadokon átívelőt alkotni csak közösen, összefogva lehet.

Mitre-Károlyi Mária

A szombathelyi jubileumi ünnepség a Jáki úti temetőben kezdődött, ahol Somogyi Ferenc, a Magyarországi Tanítók Szakszervezete első Vas vármegyei elnöke és Borossay Béla Miklós, a Magyarországi Tanítók Szakszervezete első Vas vármegyei titkára síremlékére helyezte el a babérkoszorút a PSZ elnöksége és a Vas megyei szervezet vezetősége.

Délután a Savaria mozi nagytermében folytatódott az ünnepség. A Capito Gitár Klub nosztalgiazenevel várta a vendégeket, majd a Napsugár Óvoda Hóvirág csoportjának műsora következett. Tomposné Sümegi Andrea és Lukács Martinov Tamara állították össze és tanították be a műsort az óvodásoknak. Majthényi László, a Vas Megyei Közgáz elnöke köszöntötte a jubiláló szervezetet, majd elismerő oklevelet adott át Mitre-Károlyi Máriának, a PSZ Vas megyei elnökének. Szabó Zsuzsa, a Pedagógusok Szakszervezete elnöke is szólt a jelenlévőkhöz, majd Mitre-Károlyi Mária ünnepi beszéde következett. A jelenlegi elnök virágcsokorral és kedves szavakkal köszöntötte Török Lászlónét, aki 1973-tól 1984-ig volt a PSZ Vas megyei elnöke, Hargitai Viktóriának pedig távollétében kívántak jó egészséget.

A köszöntőket a Kanizsai Dorottya Gimnázium Nosztalgia Kórusának műsora követte, vezetőjük dr. Hajba Ferenc. Pável Ágoston A csodák ideleln születnek című versét szavalta el Horváth Ágota, a Pre-montreai Rendi Szent Norbert Gimnázium magyartanára. A múlt eseményeire képekkel, rövid filmvetítéssel is emlékeztek.

Portréféle egy pedagógusról – aki 45 éve a PSZ tagja

**Balogh Éva,
a PSZ Heves Megyei
Szervezetének
elnöke**

a legnagyobb alapszervezet titkára, bekerültem az egri városi vezetőségbe, majd 2010-től az Egri Járási Szervezettől kaptam bizalmat, ezt a feladatot a 2018-as választásokig láttam el. Mellette 2012-től megbízás alapján lettem megyei elnök, amely tisztségben megerősítettek 2013-ban, s azóta is Heves megyében igyekszem szolgálni, javítani pedagógustársaimnak és segítőknek a munkakörülményeit.

– Miért választotta ezt a pályát?

– Gyerekkoromban részese voltam annak az eseménynek, amikor felnőtt férfiak nagyapámat, aki az osztályfőnökük volt, fotelestül a vállukra emelték, s úgy vitték el az érettségi találkozójuk-

– Sátoraljaújhelyen töltöttem a gyerekkoromat, innen kerültem 1973-ban Egerbe, a főiskolára, magyar–ének–zene szakra. Fél év múlva már a Pedagógusok Szakszervezetének tagja lettem, s azóta is az vagyok.

Harmadéves koromban összeházasodtunk a szaktársammal, s mind a ketten tanítani kezdtünk egy-egy Eger környéki faluban, hogy minél hamarabb önálló otthonunk legyen. Két lányunk született, a közös otthon is valóság lett. A férjem hamarabb bekerült a városba, de 1984-től már én is Egerben, a 9. Számú Általános Iskolában tanítottam, s innen mentem nyugdíjba 2017-ben. Közben megszereztem a másoddiplomámat család-, gyermek- és ifjúságvédelem szakon, így 2000-ig éneket, magyart tanítottam és a gyermekvédelmi feladatokat is elláttam. 2000-től csak magyart tanítottam, illetve a gyermekvédelemmel foglalkoztam. Szakszervezeti vezetővé 1992-ben választottak meg a kollégáim, mert az elődöm lemondott a tisztségéről az országos vezetők túlzott politikai szerepvállalása miatt. 2008-tól, mint

ra. Katartikus élmény volt, akkor döntöttem a pedagógusi pálya mellett. Iskolásként pedig már mindig a babáimat tanítottam, így készültem a másnapra.

– Milyen volt akkoriban a pályakezdők élete?

– Pályakezdőként tisztelet övezett bennünket. Minket, fiatalokat is elismertek a szülők, hallgattak a szavunkra. Ez nagy felelősséget jelentett a kezdetektől. Az idősebb kollégáktól lehetett kérdezni, segítséget kérni, de rendszeresen voltak képzések is. Hét éve volt mindenkinek arra, hogy az adott pontértéket megszerezze. A munkatársainkkal nemcsak az iskolai időt töltöttük együtt, de sokszor a családjainkkal a szabadnapjainkat is közös programokra, kirándulásokra, utazásokra fordítottuk. Mi különösen akkor tudtuk kihasználni ezt a lehetőséget, amikor a férjem és én is visszakerültünk Egerbe dolgozni. Mindenki tudta, kinek mi a gondja, és igyekeztünk egymást segíteni nem csak az iskolai feladatainkban.

– Milyen kihívásokkal nézett szembe akkor a pedagógustársadalom?

– A legnagyobb kihívást az jelentette, hogy a gyerekeinket megfélemlően tudjuk nevelni, taníttatni. Ugyanakkor a saját szakmai, szellemi és fizikai fejlődésünkre is oda kellett figyelni. Akkor sem volt könnyű két pedagógusfizetésből két gyereket nevelni, a mindennapokban a szomszédok segítségére támaszkodtunk, hiszen egyetlen családtagnak sem élt a városban. Viszont dolgozóként könnyebb helyzetben voltunk, mint ma, sokkal kiszámíthatóbb, tervezhetőbb volt a munkahelyi elfoglaltságunk. Később további könnyebbséget jelentett a szabad szombatok bevezetése, majd az óraszámok csökkentése.

– A rendszerváltás után hogyan alakult át a szakma?

– A rendszerváltás után a pedagógusok egy részét is megérintette az új „kihívások-lehetőségek szele”. Többen pályát módosítottak. Az én férjem zenészként helyezkedett el Debrecenben, s ismét ingázó apuka lett. Az iskolában már lehetett érezni, hogy az oktatáshoz, mint a futballhoz, mindenki kezd egyre jobban érteni.

Szerencsémre ekkorra már tapasztalt pedagógusnak minősültem, bizonyos tiszteletet sikerült kivívnom, így nagy összeütközések nem történtek nálunk. Ami szembetűnő volt, hogy beindult a társadalom kettészakadása. Egyre többen váltak munkanélkülivé, egyre többen igényelték a társadalom segítségét. De voltak, akik szorult helyzetükön másként próbáltak segíteni: például az iskola, az óvoda is betörések helyszíne lett. A tanulás, a szorgalom, a becsületesség már nem tartozott a nélkülözhetetlen emberi jellemvonások közé; az ügyeskedők, a szerencselovagok váltak példaképpé. Ez idő alatt felnőtt egy olyan generáció, amely soha nem látta a szüleit elmenni dolgozni, s mivel valahogy tudták az életüket működtetni, ők se akartak tanulni, mert „minek?”. Közben a tanárok megélhetése egyre nehezebbé vált, hiszen a fizetésük messze elmaradt az átlagtól.

– Mikor és miért lépett be a szakszervezetbe?

– Miért léptem be a PSZ-be? Mert az édesapám az otthoni építőipari vállalatnak volt a szakszervezeti titkára, s nagyon sok olyan rendezvényen vehettünk részt gyerekként, fiatalként, amelyet szerettünk. Nem volt kérdés számomra, hogy ha egyszer felnőtt leszek, akkor én is tag leszek. Amikor a főiskolán megkerestek minket, azonnal mindannyian, a szaktársaimmal együtt beléptünk.

– Milyen volt a mozgalmi élet 1989 előtt?

– Fiatalok voltunk, kerestük azokat az alkalmakat, ahol vitázhattunk, sportolhattunk, kulturálódhattunk. Erre is jó volt a szakszer-

vezet, mert lehetőséget adott más ágazatok képviselőivel is találkozni, megvitatni a társadalmi feszültségek okait, megoldási lehetőségeit. 1989 után a politikához is érteni kezdett mindenki. Számomra kicsit hangosabbá vált a világ. A többpártrendszer a vélemények kimondásának szabadságát hozta. Volt, aki ezt ott, akkor úgy tette meg, amivel mások hasznára vált, de megtörtént ennek az ellenkezője is. Durvább lett a közélet, a világ. A tanterületekben politikai csöndet kellett teremteni, mert az emberek többféle párttal szimpatizáltak, és a tanítási folyamatokat a nézeteltérésekkel, vitákkal nem lehetett megzavarni. Az új helyzet az addigi tanterületi egységen is lazított, már nem akartak a kollégák mindenki velük ugyanott közös programon részt venni.

– Az elmúlt harminc év sem tekinthető egységesnek, milyen szerepe volt a szakszervezet(ek)nek?

– Az elmúlt harminc évben a szakszervezet adott egy kis lehetőséget arra, hogy a közösséget egyben tartsa. De a növekvő bérfeszültség, sajnos, rontott a helyzeten. Az érdekvédelmi munka nem volt kellően hatékony, sokan elpártoltak tőlünk, s az emberek az anyagiasság szemlélet következményeként egyre inkább azt vallják, hogy „Minek legyek tag, majd a szakszervezet úgyis kiharcolja!”. Ma is azért lépnek ki, mert nem akarnak tagdíjat fizetni. Nagyon nehezen értik meg, hogy a tárgyalásokhoz szükség van minden munkavállaló támogatására. Közömbösek

egymás iránt az emberek, mindenkit csak a saját sorsa érdekel, demonstrációkon sem szívesen vesznek részt.

– Vezető pozícióban milyennek képzeled a szakszervezet munkáját a XXI. században?

– A XXI. században vezető pozícióban dolgozni nem könnyű feladat. Tapasztalataink azt mutatják, hogy a területünkön igen kevés eredményt tudunk a tagság élethelyzetének jobbítására fordítani. A szponzorok megtalálása jelenthet kivételt, de nem minden település rendelkezik „menő vállalkozókkal”. A nagyobb városok, megyeszékhelyek ebben előnyt élveznek.

– Milyen feladatai vannak, lennének most a PSZ-nek?

– A PSZ feladata ma, hogy mindenütt ott legyen a tárgyalóasztalnál, ahol a pedagógusok érintettjeiről döntenek. Ugyanakkor azt is látom, hogy „a meccset két kapura játsszák”. Ha a hatalmon levők nem veszik észre, hogy az „ereszd meg” ideje jött el, akkor a népharag el fogja söpörni a hatalommal visszaélőket. A történelem mindig ismétli önmagát. Csak nem mindig, hogy közben pusztítanak vagy építenek. Ha a lelkeket megnyomorítják, a szellem sem fog szárnyalni.

– Van-e mód a megújulásra, hiszen a mindennapok azt mutatják, hogy most is nagy szerepe lenne az érdekképviselőknek?

– A szakszervezeteknél még mindig az egyéni pozíciók megtartása a fő cél, és nem látom azt, hogy a közösség érdekében bárki is az egységbe tömörülést tartaná a jó megoldásnak. Ebben a szerintem felelőtlen megoldásban benne van a teljes megsemmisülés veszélye, s a nulláról kezdeni az utánunk jövő nemzedékek az egészet. Lehet, hogy az hoz majd új „feltámadást”.

– Lehet-e újabb tagokat vonzani, és hogyan?

– Saját magam tapasztalom, hogy ugyanaz a szakszervezeti hozzáállás az egyik intézményben sikeres, és ott nő a belépők száma, a másikban pedig pont azért lépnek ki, mert nem értenek egyet vele. Mostanság a célok megvalósulásának tempójával elégedetlenek sokan. Nincs egységes recept. A munkavállalóknak rá kell döbenniük, hogy egyedül nincs esélyük. Ez minél hamarabb történik meg, annál hamarabb jöhet el a megújulás a szakszervezetek eredményessé válásában.

15% *kedvezmény*

Mutassa fel a **Pedagógusok Szakszervezete**
által kiállított Tagsági Igazolványát bármelyik
Libri Könyvesboltban **2019. november 30-ig**,
és mi **15% kedvezményt** adunk
vásárlásának végösszegéből.

Ajánlatunk más kedvezménnyel
nem vonható össze. A részletekről
érdeklődjön kollégáinknál!

libri.hu/boltok

Libri
Könyvesboltok

Szakképzés 4.0 koncepció

Az ITM Szakképzésért és Felnőttképzésért Felelős Helyettes Államtitkárság szakképzési stratégiája kapcsán gyakorló oktatók beszéltek arról, melyek a legégetőbb problémák abban a térségben, ahol dolgoznak, valamint mennyire nyújt megfelelő megoldást a középtávú szakmapolitikai elképzelés. A dokumentumról a PSZ szakértője, Palotás József az áprilisi lapszámunkban nyilatkozott. Azóta a kormány elfogadta a szakképzési stratégiát egy kormányhatározattal, majd közzétették az NSZFH honlapján. Az ITM-ben az első intézkedési tervet készítik. Palotás József a stratégia elfogadása után azt nyilatkozta: „Bár a szakképzőiskolák nagy várakozással vannak a stratégiában ígért fejlesztések, bér- és ösztöndíjmelés mielőbbi teljesülése iránt, ugyanakkor az indoklónál nagyobb mértékű átalakítások, átkeresztelések miatti terhek senkinek nem hiányoznak. Aggályos az is, hogy az elfogadott stratégiában sok alapvető hibát, ellentmondást nem javítottak ki.”

*Mihályi Gyula igazgató,
Teller Ede Szakgimnázium,
Székesfehérvár*

A koncepció helyzetértékelése reális és előremutató. Számba veszi és elemzi a hazai helyzetet. (Kevesen jelentkeznek a szakképzésbe, ők is alulmotiváltak és az általános iskolából alacsony szintű tudással és kompetenciahiánnyal érkeznek a szakképző iskolákba. Baj van az iskolaszervezettel, magas a lemorzsolódás, a végzettség nélküli iskolaelhagyás, hiány van oktatókból, korszerűtlen a tananyag és az intézmények felszereltsége, és még hosszasan sorolhatnánk a problémákat.) Komolyan veszi a koncepció azt a korszakváltó világtrendet is, amely a digitalizáció, az automatizálás előretörésével és a robottechnika, a mesterséges intelligencia, az önvezérelt autók megjelenésével alapvetően átrendezi a munkaerőpiaci igényeket, hiszen a jövőben tömegével jelennek meg

ezekkel kapcsolatos és a jelenleginél sokkal magasabb hozzáadott értékű munkakörök. Vagyis nyilvánvaló, hogy a szakképzési rendszernek meg kell felelnie a negyedik ipari forradalom kihívásainak. Arról nem is beszélve, hogy mindezek a kihívások megváltoztatják a kompetenciaelvárásokat is: előtérbe kerülnek olyan képességek, mint a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a komplex problémamegoldás, az érzelmi intelligencia és a csapatmunka.

A reformelképzelés tehát egy mélyreható feltáró-elemző tanulmány megállapításaira alapozva sokrétű, szerteágazó és rengeteg intézkedést, beavatkozást tartalmazó csomagot vázol fel. Terjedelmi okokból ezek közül csak néhány, engem kiemelten foglalkoztató elemre reagálok röviden:

*Fülöp Attila megyei elnök,
PSZ Szabolcs-Szatmár-Bereg megye*

A Szakképzés 4.0 nyilvánvalóan egy jövőbeli elképzelés, hangzatos szlogen, bár csak a technikai feltételek is adottak lennének hozzá. Jelenleg arra sincs pénz, hogy projektorok, interaktív táblák legyenek a műszaki tantermekben. Korábbi fejlesztéseknél a közismereti tantárgyakat oktatók jutottak hozzá multimédiás eszközökhöz. Sok esetben mi, tanárok veszünk projektort és visszük be a tanítási órákra. Pedig a műszaki területen is nagy szükség lenne a szemléltetőeszközökre. A tervezetben felvetődik a digitális tananyag kizárólagos használata, ez azért még távolinak tűnik, legalábbis sok intézményben nem adottak a feltételek. A tantermekben nincs kiépített infrastruktúra, gyakran a tanítási órák beírása is gondot okoz, pedig ez elvárható lenne, ha már elektronikus naplót kell használnunk. A digitális tananyag előrelépést jelentene a mostani kaotikus tankönyvhelyzethez képest, hiszen a műszaki tankönyvek ellátottsága terén az a legnagyobb problémánk, hogy igazán jó és használható tankönyvet szinte alig találunk. Ráadásul a tanulóink nagy része „in-

gyen tankönyvre” jogosult, így a tankönyvek árát valaki másnak ki kell fizetnie! Azt látjuk, hogy mivel szinte két évente minden egyes intézményben újra kell írni a pedagógiai programot, ez teljesen megzavarja a rendszert. A szakképzés 3 éves időszaka és a szakgimnáziumban a 4+1 éves képzés sem tud végigfutni egy képzési program alapján. Ráadásul az átgáthatóság szinte lehetetlenné válik. A mi iskolánkban is előfordult, hogy egy diánkunk 10. évfolyamban évfolyamismétlő lett, majd egy évet másik intézményben töltött, ezután vissza akart jönni ugyanarra a szakirányra, ismét a 10. évfolyamra, de ők már egészen más szakmai tárgyakat tanultak 9. osztályban, a gyakorlati tárgyakból pedig nincsen különbözeti vizsga. Felajánlottuk neki, hogy kezdje azt a szakmát vagy egy másikat a 9. évfolyamtól.

A tanműhelyfejlesztés szintén kritikus pontja a szakképzésnek. A szakképzési centrumok tudnának pályázni, de az a gond, hogy egyre kevesebb a tanuló az iskolai tanműhelyben. Már 9. évfolyamon a gyakorlati alapozás is külső helyszínen folyik. Az iskolai tanműhelyek elsorvadnak, ami

– vélemények

1. A hármas tagolású új középiskolai szerkezetet (gimnázium – technikum – szakképző iskola), kiegészítve a lemorzsolódást és a végzettség nélküli iskolaelhagyást kezelő, felzárkóztatást segítő formákkal – ezek a „dobbantóprogram”, az „orientációs év” és a „műhelyiskola” –, alapvetően jó elképzelésnek tartom. Világosabb, átláthatóbb, rugalmasabb, mint a jelenlegi struktúra. Különösen, ha a célként megfogalmazott átjárhatóság, és az, hogy mindenki számára nyitott marad akár a felsőoktatásba való bekapcsolódás lehetősége is, majd a valóságban is működni fog ezen keretek között. Én nem tartom problémának, hogy a gimnáziumi tanulók aránya 50% fölé megy, ha nem úgy képzeljük, hogy mindenki a felsőoktatásba megy érettségi után, hanem egy jó részüket sikerül az érettségire épülő szakképzés felé irányítani, hiszen a képzettségi szint növelése általános cél.

2. Az, hogy „matematika és magyar helyett a kulcskompeten-

ciákra fókuszáló, a képzési, fejlesztési célokat jobban megalapozó mérés” lehessen bekerülni a szakképzésbe szerintem nem elfogadható, ugyanis a matematika (logikus gondolkodás) és a szövegértés (és nem magyar, mint az anyagban szerepel!) éppen azok közé az alapkompétenciák közé tartoznak, amelyekben való jártasság alapvető feltétele bármiféle tudás, így a szakmai tudás hatékony megszerzésének is.

3. Helyes intézkedésnek tartom, hogy az „évenkénti döntésével általános működési bizonytalanságot okozó keretszámrendeletet” kivezetik a rendszerből, az azonban nem teljesen kidolgozott, hogy a helyére kerülő „3 éves együttműködési megállapodás” milyen feltételek mellett, kik között köttetik majd. Ezzel is összefüggésben, elfogadva, hogy a szakképzésben az állami szerepvállalás döntő és a szakképzés elsősorban a szakképző centrumok révén valósul meg, én azért nagyobb szerepet szánnék az egyházi fenntartású

intézmények mellett még az alapítványi és magániskoláknak is, rugalmasságuk, alkalmazkodóképességük és nyitottságuk okán.

4. Csak üdvözölni lehet, hogy megfogalmazódik az igény az OKJ-ban szereplő képzések

(Folytatás
a 16. oldalon)

azért probléma, mert ott azokat az alapokat tudnák elsajátítani, amelyeket a későbbiekben is tudnának hasznosítani, például ha pályát módosítanak. A külső cégnél pedig egy adott, ott folyó munkaterületre képezik őket. Akkor derülnek ki a hiányosságok, amikor diákok visszajönnek vizsgázni az iskolába, és nagyon eltérő a kinti, különböző gyakorlati helyszíneken szerzett tudás. Minden tanulóval szinte külön foglalkoznunk kell, hogy sikeres szakmai vizsgát tudjanak tenni a képzési idő végén. Felmerül a kérdés, hogy a tanulószerszódással elérjük-e a kívánt célt, ami a szakképzés jövőjét szolgálná? Persze nem minden vállalkozó esetében van ez így. Az lenne a kíváncsi, ha az alapozó képzést egy megfelelő iskolai tanműhelyben, szakértő tanárokkal, gyakorlati oktatókkal sajátíthatnák el a fiatalok, és utána mennének külső cégek termelőüzemeibe. Persze jó lenne, ha ott is megfelelő, mestervizsgával rendelkező szakembertől tanulnák meg a szakmák rejtelseit. El kell érni, hogy ne csak munkaerőforrásként tekintsenek a diákra. A vállalkozónak se legyen másodlagos az, hogy egy tanuló mennyit fejlődik. A jogszabályok ezt ma is előírják ugyan, de nincs megfelelő ellenőrzés, ami a tanulók minőségi fejlődését is vizsgálja. Ha a „Jó minőségű, korszerűen felszerelt ágazati alapozó tanműhelyek” az iskolákban lennének, megfelelő oktatókkal, könnyebb volna az iskolák helyzete is. A Szakképzés

cégekhez a képzés? Mert kevés az iskolai szakoktató. Nehéz fiatalokat a pályára csábítani, mert a szakma megbecsültsége nagyon alacsony, kevés az a pénz, amit ma egy szakoktató hazavihet, ebből gyakorlatilag lehetetlen a családját fenntartani. A stratégia látja ugyan a problémákat, versenyképessé akarja tenni a fizetéseket, de itt újabb kérdések merülnek fel. A piaci bérekhez igazodás csak a szakmai tárgyat oktatók esetében ad versenyképes bért, vagy valamennyi szakképzésben dolgozó tanár bére lesz magasabb? Mi lesz az egyéb közalkalmazottak (óvodák, általános iskolák, általános gimnáziumok dolgozóinak) bérével? Az amúgy is bérfeszültséget okozó különbségek tovább erősödnének a közszférában.

Az Ágazati Készségtanácsok kidolgoznák, hogyan is valósítanák meg a gyakorlati képzést a külső cégeknél, megfelelő oktatók-

Folytatás:
Mihályi Gyula

számának csökkentésére (iskolarendszerben 200 alapszakma maradna meg), és az elaprózott, specializálódott, tartalmukban gyorsan elévülő, megújuló szakmai ismeretek átadása helyett egy szélesebb megalapozású, ágazati alapismeretekre és kompetenciákra fókuszáló olyan tudásfejlesztést céloz meg, mely az élethosszig tartó tanulás elve alapján képessé teszi a fiatalokat a későbbi specializációra, tudásuk megújítására, versenyképessé tételére továbbképzések formájában. A felnőttoktatás átképzésekre, netán szakmaváltásra való felkészítésre is alkalmas keret lehet.

5. Az ösztönzőrendszer (ösztöndj, diákmunkaviszony) általa-

kitása, kibővítése nagy előrelépés a létszámproblémák megoldására, valamint a lemorzsolódás és a végzettség nélküli iskolaelhagyás visszaszorítására. Kérdés, hogy a nem állami fenntartású intézmények diákjaira is vonatkozik-e? A rugalmasabb tankötelezettségi határ bevezetése több probléma megoldását segítheti, de magának a tanulói jogviszonnyal kapcsolatos szabályozásnak is tekintettel kellene lenni a 18 éven felüliek igényeire. Például a hiányzás kezelése, de sok más is, a 18 éven felüliek esetében közeledjen a felsőoktatásban érvényben lévőhöz.

6. Az oktatóhiány enyhítésére és a színvonal emelésére is megfogalmaz, egyelőre kidolgozatlan és inkább csak ötletelésnek tűnő elképzeléseket a koncepció, amikor arról ír, hogy naprakész szakmai tudással rendelkezők oktassanak a szakképzésben, ezért a vállalati mérnököket bevonják az oktatásba, illetve a gyakorlati oktatókat vállalati helyszíneken képeznék tovább. A tanműhelyfejlesztési program megvalósításnak is csak szurkolni lehet. Mindkét vonatkozásban várjuk a részleteket.

Öröndetes, hogy a döntés-előkészítő, javaslattevő szereppel bíró Szakképzési Innovációs Tanácsban a Pedagógusok Szakszervezete is képviseltetheti magát, ezáltal a munkavállalói érdekek is megjelenhetnek a szakképzés irányításában. Fontos és előrevivő lenne, ha az érintettekkel történő szélesebb körű egyeztetés előzne meg mindenfajta változtatást, döntést.

Folytatás:
Fülöp Attila

kal, leredukálnák a megszerezhető szakmákat, sok szakma felnőttképzésbe kerülne, de jelenleg nincsen erre sem megfelelően kidolgozott elképzelés, nem látjuk az ebben rejlő veszélyeket. A szakképzési dokumentumok – a Kerettanterv, a Szakmai és vizsgakövetelmények – ugyan hangsúlyozzák, hogy a képzés tartalmát a munkaerőpiaci igényekhez kell igazítani. Szabolcsban nagyon nagy a munkaerőhiány szinte minden területen. A probléma nem az, hogy nem megfelelő szakmákat oktatunk, hanem hogy kevesen jelentkeznek a meghirdetett képzésekre, elég nagy a lemorzsolódás, nagyon sokan el sem jutnak a szakmai vizsgáig, ráadásul a szakképzettséget szerzett fiatalok sem az adott szakmában helyezkednek el, érettségig szeretnének, másodszakmára jelentkeznek, vagy külföldre mennek dolgozni, sokan nem is a szerzett szakmájuknak megfelelő területre. A stratégia tartalmaz vonzónak tűnő elemeket (ösztöndj-rendszer kiterjesztése, felsőoktatásba jutás lehetőségének megalapozása...), de a mögöttes veszélyek jelenleg nem ismertek, hiszen a kidolgozás folyamatban van, ha konkrét megvalósu-

lási terveket láthatunk, könnyebben lehet véleményt alkotni. Egy dolog tény, a szakmákat vonzóbbá kell tenni a fiatalok számára, olyan jövőképet kell adni, amivel a szülők is azonosulni tudnak, látják a szakmák szépségét, a megélhetési lehetőségeket, azt, hogy a megszerzett tudás tényleg hasznos szaktudást ad, a jövő lehetőségeire készít fel, lehetőleg az iskolákban, együttműködve a külső cégekkel, ahogy ezt a „rég” szakképzési rendszerben is megvalósítottuk.

pályázati
kiírás

2019

MAGYAR KÉMIAOKTATÁSÉRT DÍJ

JELÖLÉSI HATÁRIDŐ:
2019. JÚLIUS 1.

Általános, közép- és szakközépiskolai, valamint szakgimnáziumi tanárok részére ír ki pályázatot a Richter Gedeon Alapítvány a Magyar Kémiaoktatásért kuratóriuma – idén 21. alkalommal – annak érdekében, hogy támogassa és erősítse a kémia színvonalas iskolai oktatását. A Magyar Kémiaoktatásért díj elsősorban a magyarországi kémiatanárok elismerését célozza, de a határon túli iskolákban magyar nyelven tanító kémiatanárok is javasolhatók.

A rangos elismerést, a személyenként **500 ezer forintos díjat** a Richter Gedeon Alapítvány a Magyar Kémiaoktatásért kuratóriuma ítéli oda olyan kémiatanároknak, akik elismerten a legtöbbet teszik a kémia iránti érdeklődés felkeltéséért, akiknek tanítványai sikeresen szerepeltek hazai és nemzetközi kémiai tanulmányi versenyeken, valamint akik jelenleg is aktív tanári tevékenységet folytatnak, mindezzel jelentős szerepet vállalva a jövő generációjának nevelésében. A Magyar Kémiaoktatásért díjra iskolaigazgatók, kolégák, egykori és jelenlegi diákok jelölhetnek tanárokat.

„ Szeretném őszinte elismerésemet, tiszteletemet és hálámat kifejezni mindazon kiváló kémiatanároknak, akik ebben az országban (és azon túl) tevékenykednek, és akik közül évről- évre kiválasztásra kerülnek az alapítvány díjazottjai. Kérem mindazokat, akik ismerik a jelen és a jövő kiváló kémiatanárait, hogy jelöljék őket erre a díjra, hiszen nagyon is szükségük van a biztatás minden formájára, a világnak pedig rájuk...”

Prof. Dr. Szántay Csaba, a kuratórium elnöke

A PÁLYÁZAT BEKÜLDÉSÉNEK MÓDJA

A pályázatot elektronikus úton lehet benyújtani a <https://kemiaoktatasesert.richter.hu> portálon, az ott leírt útmutató alapján. Egy adott tanárt egy vagy több személy külön-külön vagy közös pályázatban is felterjeszthet a díjra. Határon túli tanár felterjesztése esetén kérjük, hogy egy magyarországi ajánló is szerepeljen a pályázatban.

Az adatkezelésről szóló bővebb tájékoztató az online pályázati portálon található.

Az ünnepélyes díjátadóra 2019 őszén, később megjelölendő időpontban kerül sor.

RICHTER GEDEON
ALAPÍTVÁNY
A MAGYAR KÉMIAOKTATÁSÉRT

Megdöbbenénk, ha tudnánk, mennyi mindent tudnak rólunk...

„Ma azon aggódni, hogy a gépek öntudatra ébrednek és elpusztítják az emberiséget, olyan, mintha éppen a Mars túlnépesedéséért aggódnánk” – hangzott el egy középiskolás diákoknak szervezett, mesterséges intelligenciáról szóló előadáson. Az Alternatív Közgazdasági Gimnáziumban tartott AKG Talks elnevezésű rendezvény vendégelőadója Boldog Viktor, a DXC Technology analitikai konzulense volt.

Még az MI elején vagyunk

„Ma a narrow AI (szűk mesterséges intelligencia) korában élünk, aminek algoritmikus alapjai már az 1900-as évek második felében léteztek. A szűk mesterséges intelligenciának mindig egy konkrét feladata van, amit igyekszik megoldani: ilyen volt a Terminátor is, akinek egyetlen küldetéseként Sarah Connort kellett megölnie. Ilyenek a jelenlegi MI-megoldások is: sakkprogram, képfelismerés, család-előrejelzés, érzelemdetektálás, de még az

önvezető autók is ide tartoznak, hiszen egyetlen feladatuk elvinni az utast A-ból B-be” – kezdte előadását fiatal, ám digitalizációban igen jártas közönsége előtt a szakember.

A mesterséges intelligencia következő lehetséges – és a médiát igencsak foglalkoztató – szakasza az artificial general intelligence, ami már az emberekkel azonos, komplex szinten tud gondolkodni, az azután következő szuperintelligencia pedig messze túlszárnyalhat minket, embereket. Izgalmas terület ezeken a jövőkön elmélkedni – teszi ezt a sci-fi irodalom is –, de aggódni ma még felesleges: ez távoli jövő. A technológiában rejlő potenciál azonban hihetetlen: „Gondoljunk bele, hogy egy gép pár másodperc alatt elemezni tudja több tíz-százezer páciens leletét, összevetve a tanuló adatbázisában lévő több millió – idővel akár milliárdos – lelettörténetel. Minden egyes adatmorzsát kielemezve tanuló algoritmus folyamatosan fejlődik és közelíti a százszázalékos diagnosztikai arányt – ennyi lelettel a legtapasztaltabb orvosok sem találkozhatnak egész életük során” – mondta a szakértő.

Robot orvos, robot szerelő

Az AKG Talks előadásán kiderült, hogy nagyon sok középiskolást érdekel ez a téma: hiszen az AI már az ő zsebükben is ott van a telefonjaik révén, de szeretnék tudni, meddig juthat el az ő életükben a mesterséges intelligencia. A DXC szakembere szerint például ma még elképzelhetetlen, hogy egy robot diagnosztizáljon, majd mindenféle emberi kontroll nélkül azonnal meg is műtsön – olyan kulturális változások kell kísérjék az AI térhódítását, amelyekre a ma élők még nincsenek felkészülve. Ilyen területeken kiegészíthetik egyfajta asszisztensként az emberek munkáját. Persze kevésbé kritikus területeken bátrabban bízzuk majd magunkat robotokra: az előre jelzett meghibásodást önvezető autókon éjjel megszerelhetik önjáró robotok, miután autónk elvezette magát a szervizbe, és reggelre vissza is jön a garázsunkba.

Nem az élet számára készült

SZILÁGYI JÁNOS SZAKKÉPZÉSI ELEMZŐ VÉLEMÉNYE AZ ITM SZAKKÉPZÉS 4.0 ANYAGÁRÓL

A magyar szakképzés hosszú távú, valós problémáinak megoldásában elenyésző szerepet fog játszani az innovációs minisztérium új szakképzési stratégiája – állítja a szakértő, aki korábban a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara képzési és oktatási igazgatója volt.

Itt nem született más, mint egy nemes veretű politikai propagandaanyag – vélekedett az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) új, a szakképzési rendszer megreformálásáról szóló stratégiájáról. Szerinte a Szakképzés 4.0-nak is nevezett anyag az alapproblémák megkerülésével született meg: látszik rajta, hogy az valójában a döntéshozóknak, nem pedig „az élet számára” készült.

– Vannak mozaikszerű jó gondolatok, ötletek, felvillanások, amelyek innen-onnan lettek összehajtogatva, de ezeket is felemásan, dilettáns

módon barkácsolták össze. Jó plágiumnak tűnik az ösztöndíj bevezetése, mivel ezt már évek óta jelezték mértékadó szakmai körök, hogy manapság szinte minden szakma hiányszakmának minősül.

A szakértő szerint elhibázott gondolat, hogy a szakközépiskolát szakképző iskolává akarják átnevezni, amely korábban két iskolatípus összefoglaló neve volt (szakiskola és szakközépiskola). – Nagyobb probléma az az elgondolás, mely szerint nem lesz lehetőség a szakközépiskola elvégzése után nappalin érettségizni, ezzel megerősítve a magyar szakképzés zsákutcás jellegét – mutatott rá Szilágyi. Hozzátette: az, hogy a szakgimnáziumokat technikumokká neveznék át, a szakgimnáziumi képzés kormányzati szintű kudarcának beismerése. Az elemző szerint a koncepció legnagyobb hiányossága,

hogy „leszűkíti annak tartományát ipari-technológiai kérdéssé, holott az innovatív társadalom magában foglalja a társadalom humántőkájének fejlesztését, az iskolázottság növelését, a társadalmi kohézió erősítését, az örök veszteségek felkarolását, valamint a felkészülést a jövő kihívásaira”.

– Ez nem a tudásalapú, innovatív társadalom szakképzésének stratégiája, annak ellenére, hogy a szómágia és képmutatás szintjén ezt az illúziót próbálja nagyon hatásosan és zavarosan keltetni – vélekedett Szilágyi. Pedig nagy szükség lenne a szakképzés valódi reformjára: a munkaerőpiacon 250-300 ezer fő hiányzik, a gazdaság hosszú távú fenntartható fejlődése került veszélybe, amely a rendszer gazdasági stabilitását, működőképességét veszélyezteti. A szakértő szerint Magyarországon foglalkoztatási válság alakult ki, politikai kényszerintézkedések bevetését kellett alkalmazni, amely a túllóratörvény puccsszerű elfogadtatásával meg is történt. A krónikussá váló szakemberhiány olyan súllyal nehezedik a gazdaságra, a cégekre, hogy halasztva készülnek el beruházások, és a vállalatok döntő többsége szerint a szakemberhiány jelenti

A jövő ma még elképzelhetetlen szinten lesz tervezhető: nagyon hasznos innováció, hogy a megállóknál látjuk, mikor jön a villamos, de a jövőben komplex közlekedési kapcsolt rendszerek összehangoltan fognak tenni azért, hogy másodpercre pontosan érkezhessünk meg mindenhová. Ha mégse működne tökéletesen? A nem is olyan távoli jövőben olyan biztosítások állhatnak rendelkezésünkre, amelyekhez nem kell órákon át papírokat kitölteni és benyújtani akár postai úton, hanem – a rendszerek egymás adataihoz való hozzáférése nyomán – a repülőgép késése miatti kártérítés már az eset bekövetkezése után pár másodperccel, automatikusan, emberi beavatkozás nélkül a számlánkon lehet majd.

Az MI-hez nem kell más, csak adat és kapacitás

A gimnazistákat az érdekelte, hogy miért éppen ők az a generáció, amelynek életébe érkezett a digitalizáció ezen forradalma. A szakember szerint mostanra áll rendelkezésre annyi digitális adat és tárolási, számítási kapacitás, hogy azt a mesterséges intelligencia algoritmusok használni tudják.

A mesterséges intelligencia felhasználási területe szinte végtelen: az egyik példában kiemelt legérdekesebb lehetőség az egészségügyben rejlik, hiszen a betegségek előre jelezhetősége, akár gyógyíthatósága nagymértékben megnőhet majd az MI technológia alkalmazásával.

A szabályozás lemaradva cammog

Jelenleg a mesterséges intelligencia alkalmazásában Kína és az Egyesült Államok jár az élen, Kínában az állampolgári pontrendszert elnézve azért is tud nagyot fejlődni az AI, mert a személyiségi jogokat ott flexibilisebben kezelik, így az emberek életével kapcsolatban szinte mindenről adatokat gyűjtenek, elemeznek, és európai szemmel nézve bántóan felhasználva büntető és jutalmazó rendszerben alkalmazzák. Ezáltal olyan speciális tapasztalatokat és tudást halmoznak fel, amelyeket szabályozottabb országok – a személyiségi jogok védelmét tiszteletben tartva – nem fognak. Általában jellemző, hogy a szabályozás lassabban halad, lemaradva követi a digitális technológiák fejlődéséből eredő kérdéseket, ezért az etikai és jogi szabályozás mesz-

sze nem teljes ezen a területen. A jogalkotókra – és a versenypiaci résztvevőkre is – óriási feladatok várnak, és nagyon nagy felelősséggel jár, hogyan alakítják a jövőnket. A mobiltelefonjaink rengeteg adatot gyűjtenek rólunk – többet, mint gondolnánk –, de a technológia fejlődésével egyre több és olcsóbb adatgyűjtő eszköz tükrözi le világunk digitális lenyomatát. Egyelőre a legnagyobb adathalmazok (a Facebook, a Google és az Amazon, valamint ezek kínai megfelelői) gyűjtik-gyűjtik az adatokat a felhasználókról, és egyre jobban ismernek minket. Ne legyenek illúzióink: a rólunk felhalmozott információk elemzésével egyre jobban férkőznek a fejünkbe. Nem véletlen, hogy ingyenesek ezek az oldalak: a figyelmünkkel és az adatainkkal fizetünk a szolgáltatásaikért, és ez mindennél jobban megéri nekik. A szakember szerint az algoritmus olyannyira ismerni fog minket, hogy egy nem túl távoli jövőben előbb tudja majd, mit fogok tenni, mint én magam. A diákok az előadás utáni kérdés-válasz szekcióban érdeklődtek arról, hogyan lehetne tudatosan óvni digitális lábnyomukat, jól kezelni azt, hogy milyen információkat adjanak ki magukról, de érdekes beszélgetés alakult ki a jövő munkahelyeiről is, amelyek a mesterséges intelligencia térhódítása kapcsán jönnek létre. Egy biztos, nincs olyan iparág, amelyben ne hozna drasztikus változást a mesterséges intelligencia megjelenése.

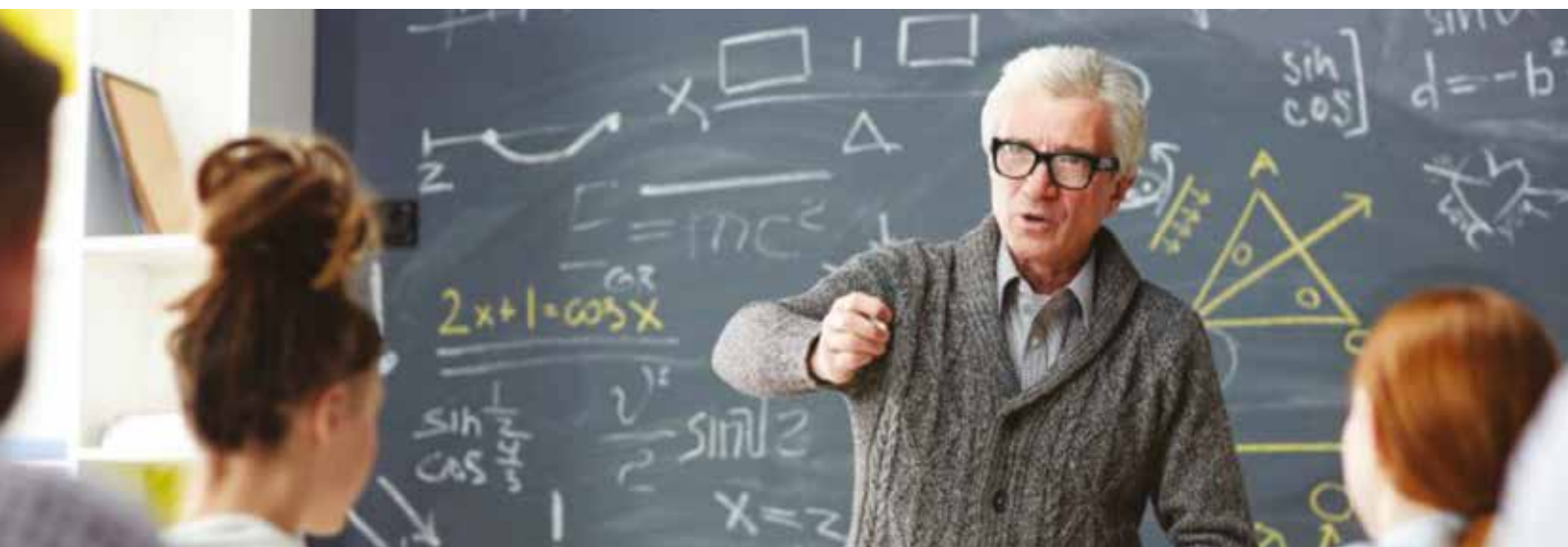
a termelés növekedésének legnagyobb korlátját. Az Iparkamara volt képzési igazgatója szerint az elmúlt évek hibás szakképzés-politikájának eredményeként a középiskolai képzés „szegregált képzési formává silányította”, ahová a társadalom peremére szorult réteg gyermekei kerülnek be, akik funkcionális analfabétaként nem képesek szakmát elsajátítani, többségük fiatal munkaerőként csak betanított vagy segédmunkára alkalmas. A szakgimnáziumi kép-

zés erőltetése is súlyos károkat és torzulásokat okozott, az óraszerkezet radikális megváltoztatása, valamint a szakmai érettségi bevezetése tovább szűkítette a továbbtanulási lehetőségeket, amely „megadta a kegyelmezdőfést” ennek az intézménytípusnak. Az elmúlt nyolc év tapasztalatai bebizonyították, hogy hibás lépés volt a tankötelezettségi korhatár leszállítása is. – Itt, ami leginkább romboló volt, az üzenet és a politikai szándék, a „renitenskedő” tanulók

megregulázása, eltávolítása, közmunka-„rezervátumba” kényszerítése – fogalmazott Szilágyi, hozzátéve: a szakértők döntő többsége részéről tapasztalt legszomorúbb beigazolódás, hogy a korai iskolaelhagyók száma a 2010-es 10,8 százalékos arányhoz képest 2017-re 12,5 százalékra szökött fel, az uniós országok szegénypadjára küldve Magyarországot.

(Szilágyi János a Fasori esték vendége volt áprilisban.)

Forrás: Népszava online

Jogi esetek

Kismamák és kisgyermekesek munkajogi védelme

Kisgyermekes édesanyaként régóta foglalkoztat a gondolat, hogy a gyermeküket nevelő munkavállalók/közalkalmazottak munkajogi védelméről írjak. Ebben a cikkemben a vonatkozó jogszabályi rendelkezések bemutatásával kívánok segítséget nyújtani az olvasóknak. A cikk alapját túlnyomórészt A munka törvénykönyve előírásai képezik, ugyanis a közalkalmazotti jogviszonyra A munka törvénykönyve szabályait a Kjt.-ben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A felmondást természetesen felmentésként, az azonnali hatályú felmondást pedig rendkívüli felmentésként kell értelmezni a közalkalmazottak esetében.

I. Milyen felmondási (felmentési) védelemben részesül a várandós munkavállaló, és ez a védelem mikortól illeti meg?

A munka törvénykönyve egyértelművé teszi, hogy a várandós nő munkaviszonyát a munkáltató felmondással nem szüntetheti meg. Ugyanígy felmondási védelem alatt áll a munkavállaló az alábbi időszakok alatt:

- a) a szülési szabadság,
- b) a gyermek gondozása céljából igénybe vett fizetés nélküli szabadság (Mt. 128. §, 130. §), továbbá
- c) a nő jogszabály szerinti, az emberi reprodukciós eljárással összefüggő

kezelésének, de legfeljebb ennek megkezdésétől számított hat hónap tartama alatt [Mt. 65. § (3)].

A munkavállaló a várandósság és a reprodukciós eljárásra mint a felmondási védelemre okot adó körülményre akkor hivatkozhat, ha erről a munkáltatót tájékoztatta [Mt. 65. § (5)].

Kérdésként merül fel, hogy mikor kell tájékoztatni a munkáltatót. Még a felmondás előtt előzetesen, vagy legkésőbb a felmondással egyidejűleg?

A jóhiszemű eljárásból és az együttműködési kötelezettségből adódik, hogy a munkavállalónak tájékoztatnia kell a munkáltatót arról a körülményről, ami miatt felmondási védelem alatt állhat. Előfordulhat azonban olyan eset, amikor a munkavállaló is csak később szerez tudomást várandósságáról.

Az Alkotmánybíróság a 17/2014. (V. 30.) AB-határozattal 2014. május 31-ével megsemmisítette azt a kitélet, hogy a várandós, illetve a reprodukciós eljárásban részt vevő munkavállaló még a felmondás közlését megelőzően köteles tájékoztatni a munkáltatót erről az állapotáról. Az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy a kifogásolt szövegrész a gyermeket vállaló nőt a felmondás közlésétől függetlenül kötelezi arra, hogy tájékoztassa a munkáltatót a magán- vagy intim szférájába tartozó körülményekről, ezáltal a munkavállaló arra kényszerül, hogy a reprodukciós eljárás megkezdése napján, illetve a várandósságról való tudomásszerzést követően haladéktalanul megadja a munkáltatónak a felmondási védelem érvényesítéséhez a kifogásolt rendelkezés által előírt tájékoztatást. Ez pedig **szükségtelenül**

korlátozza a gyermeket vállaló munkavállalók magánélethez és emberi méltóságához való jogát.

A várandósság és az emberi reprodukciós eljárásban részvétel tehát akkor jelentenek felmondási tilalmat a munkavállaló számára, ha a védett helyzetéről a munkáltatót tájékoztatta, ám ennek a tájékoztatásnak nem kell előzetesnek lennie. Azaz, a felmondási tilalomra akkor is jogosult, ha a védettségét csak a felmondás közlése után jelenti be (pl. mert a munkavállaló sem tudott saját terhességéről a felmondás közlésekor). Így előfordulhat, hogy a felmondás közlésekor egyik fél sem tud arról, hogy a munkavállaló valójában felmondási tilalom alatt áll, és ezért a felmondás jogellenes. Ezt a helyzetet oldja fel az a szabály, miszerint ha a munkavállaló a védett státuszát a felmondás közlését követően jelenti be, a bejelentésétől számított tizenöt napon belül a munkáltató a felmondást írásban visszavonhatja. Ennek azért van jelentősége, mert egyébként az egyoldalú jognyilatkozat a közlés után már csak a címzett hozzájárulásával lenne visszavonható vagy módosítható [Mt. 15. § (4) bekezdés]. A törvény ez alól az általános szabály alól ad tehát kivételt a jelen esetben.

Arra nincs törvényi határidő, hogy a munkavállaló a bejelentést milyen határidőn belül teheti meg a felmondás közlése után. Erre csak az általános magatartási követelmények vonatkoznak, így például a tájékoztatással nem lehet visszaélészerűen vagy rosszhiszeműen késlekedni (Mt. 7. §). **Nincs azonban akadálya, hogy a bejelentésre csak a felmondási idő lejárta után, tehát már a munkaviszony megszűnését követően kerüljön sor.** Ilyen esetben a jogviszonyt – hasonlóan, mint a jogellenes munkaviszony-megszüntetés egyes eseteiben – helyre kell állítani, a köztos időszak pedig úgy minősül, mintha a munkaviszony fennállt volna. Így erre az időre elmaradt munkabérként távolléti díj jár, és jogszerző időnek minősül a felmondási idő és a végkielégítés szempontjából is. Összefoglalva, a védelemre okot adó körülményről történő tájékoztatásnak nem kell előzetesnek lennie ahhoz, hogy a felmondási védelem megilletse a munkavállalót, az a felmondás közlése után is bejelenthető.

II. Milyen munkakörben foglalkoztatható a várandós munkavállaló?

A munkavállalót csak olyan munkára lehet alkalmazni, amely egészségi állapotára tekintettel rá hátrányos következményekkel nem járhat. A munkáltató a munkavállaló egészségi állapotának változására tekintettel köteles a munkafeltételeket, a munkaidő-beosztást megfelelően módosítani [Mt. 51. § (3)].

Ha a munkakörében történő foglalkoztatás feltételei a fentiek szerint nem módosíthatók, a munkavállaló részére egészségi állapotának megfelelő munkakört kell felajánlani, ha várandóssága megállapításától gyermeke egyéves koráig – munkaköri alkalmasságára vonatkozó orvosi vélemény alapján – a munkakörében nem foglalkoztatható. Amennyiben pedig az egészségi állapotának megfelelő foglalkoztatása nem lehetséges, a munkavégzés alól fel kell menteni [Mt. 60. §].

Ilyen esetben a munkavállaló a felajánlott munkakörnek meg-

felelő alapbérre jogosult, amely a munkaszerződés szerinti alapbérénél kevesebb nem lehet. A felmentés idejére alapbére illeti meg, kivéve, ha a felajánlott munkakört alapos ok nélkül nem fogadja el. Tehát a felajánlott munkakör elfogadását csak alapos okkal lehet megtagadni (például a felajánlott

munkakör nem felel meg a munkavállaló végzettségének, képzettségének, az annak ellátásához szükséges munkaidő-beosztás a munkavállaló személyi körülményeire, életkorára, egészségi állapotára tekintettel aránytalan sérelmet okoz számára.)

A munka világába visszatérni kisgyermek mellett nem egyszerű, de előbb-utóbb muszáj, főleg, ha a családi kassza megkívánja.

III. A munkába visszatérő kisgyermekesek foglalkoztatása A munkavégzés feltételei

Milyen munkavégzési lehetőségei vannak a kisgyermekes munkavállalóknak? Köteles-e a munkáltató munkaszerződést módosítani a munkavállaló kérésére?

A munkába állás előtt a munkáltató a munkakörök megjelölésével tájékoztatja a munkavállalókat

- a) a teljes vagy részmunkaidős,
- b) a távmunkavégzésre irányuló, valamint
- c) a határozatlan idejű munkaviszony keretében történő foglalkoztatás lehetőségéről.

A munkavállaló munkaszerződés módosítására irányuló ajánlatára a munkáltató tizenöt napon belül írásban nyilatkozik.

A munkáltató **a munkavállaló ajánlatára** a gyermek hároméves koráig – három vagy több gyermeket nevelő munkavállaló esetén a gyermek ötéves koráig – **köteles a munkaszerződést az általános teljes napi munkaidő felének megfelelő tartamú részmunkaidőre módosítani** [Mt. 61. §].

Tehát akkor köteles a munkáltató a munkaszerződést módosítani, ha a munkavállaló ezt kéri.

Hasonló munkaszerződés-módosítási kötelezettséget ír elő a munkáltató számára a Kjt. is, amikor kimondja:

A teljes munkaidőben foglalkoztatott közalkalmazott írásbeli kérelmére a munkáltató köteles a kinevezésben heti húszórás részmunkaidőt kikötni, ha a közalkalmazott a kérelem benyújtásakor a gyermek gondozása céljából fizetés nélküli szabadságot vesz igénybe.

A munkáltató csak abban az esetben tagadhatja meg a munkaidő egyenlőtlen beosztására vonatkozó kérelmet, ha az számára lényegesen nagyobb munkaszervezési terhet jelentene. A munkáltató köteles írásban megindokolni a kérelem megtagadását.

A kérelem alapján kikötött részmunkaidőben a munkáltató a közalkalmazottat

- a) a kérelem szerinti időpontig, de

- b) legfeljebb a gyermek hároméves koráig, három vagy több gyermeket nevelő közalkalmazott esetén a gyermek ötéves koráig köteles foglalkoztatni. Ezt követően a közalkalmazott munkaidejét a kérelem benyújtása előtti mérték szerint kell megállapítani.

A nevelési-oktatási intézményben pedagógus munkakörben foglalkoztatottak esetében a kérelmet a fizetés nélküli szabadság tartama alatt, a tanév szorgalmi időszakának befejezését, illetve az első félév befejezését megelőző hatvan nappal korábban kell a munkáltatóval közölni.

A részmunkaidőre vonatkozó fenti rendelkezések azonban nem alkalmazhatók a vezetői megbízású közalkalmazott esetében [Kjt. 23/B §].

További munkavédelmi szabály, miszerint a munkavállaló várandóssága megállapításától a gyermek hároméves koráig, illetve a gyermekét egyedül nevelő munkavállaló esetén a gyermek **hároméves koráig egyenlőtlen munkaidő-beosztás csak a munkavállaló hozzájárulása esetén** alkalmazható – a heti pihenőnapok egyenlőtlenül nem oszthatók be –, **rendkívüli munkaidő, készenlét, éjszakai munka nem rendelhető el** [Mt. 113. § (1)-(2) §].

Gyermekeit egyedül nevelő munkavállalónak mind az anya, mind az apa tekinthető.

A gyermekeit egyedül nevelő munkavállaló számára – gyermeke **hároméves korától négyéves koráig – rendkívüli munkaidő, valamint készenlét csak a hozzájárulásával rendelhető el.**

Nem korlátozott azonban a rendkívüli munkaidő elrendelése baleset, elemi csapás, súlyos kár, az egészséget vagy környezetet fenyegető közvetlen vagy súlyos veszély megelőzése, elhárítása érdekében [Mt. 113. § (5) bek.].

E szabályok alkalmazásánál „gyermek” a családok támogatására vonatkozó szabályok szerinti, saját háztartásban nevelt vagy gondozott gyermek [Mt. 294. § (1) bek. c) pont], „gyermekeit egyedül nevelő munkavállaló”, aki gyermekeit saját háztartásában neveli és hajadon, nőtlen, özvegy, elvált, házastársától külön él és nincs élettársa [Mt. 294. § (1) bek. i) pont].

Az I. pontban már láttuk, milyen körülmények alapozzák meg **a felmondási tilalmat**, amelynek **hatálya alatt nem lehetséges a munkavállaló jogviszonyának felmondással történő megszüntetése.**

IV. Felmondási korlátozások

A felmondási korlátozások esetén

ezzel szemben lehetséges a munkaviszony felmondással történő megszüntetése, **ehhez azonban az általános szabályokat meghaladó további feltételek szükségesek.**

A fizetés nélküli szabadság időtartama alatt a munkavállaló abszolút felmondási tilalom alatt áll.

Az anyának, valamint a gyermekeit egyedül nevelő apának a

gyermek hároméves koráig kizárólag abban az esetben szüntethető meg felmondással a határozatlan idejű munkaviszonya, amennyiben nem veszik igénybe a gyermek gondozása céljából igénybe vehető fizetés nélküli szabadságot.

Azonban a fenti esetben is többletkövetelmény kell a felmondáshoz, nevezetesen:

Az anya vagy a gyermekeit egyedül nevelő apa munkaviszonyának felmondással történő megszüntetése esetén a gyermek hároméves koráig, ha a munkavállaló szülési vagy a gyermek gondozása céljából fizetés nélküli szabadságot (128. §) nem vesz igénybe, a munkavállaló munkaviszonya a munkavállaló képességével vagy a munkáltató működésével

összefüggő okból akkor szüntethető meg, ha a munkáltatónál nincs a munkavállaló által betöltött munkakörhöz szükséges képességnek, végzettségnek, gyakorlatnak megfelelő betöltetlen másik munkakör, vagy a munkavállaló az e munkakörben való foglalkoztatásra irányuló ajánlatot elutasítja [Mt. 66. § (6) bek.].

A munkáltatót tehát a munkavállaló képességére, valamint a munkáltató működésével összefüggő okra alapított felmondás esetén **munkakör-felajánlási kötelezettség terheli. A felajánlott munkakörrel kapcsolatos követelmény, hogy az feleljen meg a munkavállaló által betöltött munkakörhöz szükséges képességnek, végzettségnek és gyakorlatnak.**

Ahogy fentebb már említettük, a munkavállalót csak olyan munkára lehet alkalmazni, amely testi alkatára vagy fejlettségére tekintettel rá hátrányos következményekkel nem jár. Ennek megfelelően a **védett munkavállalónak** olyan munkakört kell felajánlani, amelyet a képességeinek megfelelően el tud látni. A felajánlott munkakörnek meg kell felelnie a munkavállaló végzettségének. A végzettség jelenthet azonos képzettségi szintet (pl. felsőfokú végzettség), valamint azonos

képzettségi szakot is. A gyakorlatra vonatkozó követelmény alapján a munkavállaló számára olyan munkakört kell felajánlani, amely azonos gyakorlatot, tapasztalatot követel meg.

Léteznek továbbá olyan esetkörök (relatív felmondási védelem), amikor a munkáltató felmondással élhet, azonban a felmondási idő később kezdődik, időlegesen akadályozva a munkaviszony megszűnésének bekövetkezését.

Az Mt. 68. § (2) bekezdése alapján a munkáltató felmondása esetén a felmondási idő legkorábban a **beteg gyermek ápolása címén fennálló keresőképtelenség leteltét követő napon kezdődik.** A korlátozás lényege, hogy a munkáltató ezen időtartamok alatt is gyakorolhatja a munkaviszony megszüntetéséhez való jogát, közölhet felmondást a munkavállalóval, viszont a jognyilatkozat nem lép még hatályba, csak a védelmi időszak leteltét követően, tehát a felmondási idő a törvényben meghatározott időszak (keresőképtelenség) megszűnését követően kezdődhet el. Csoportos létszámcsoökkentés esetén e korlátozást abban az esetben kell alkalmazni, ha a csoportos létszámcsoökkentéssel érintett munkavállaló tájékoztatása a „védelmi időszakban” történt (Mt. 68.).

Mennyi pótszabadság jár a gyermekek után? Mi az apaszabadság?

V. Szabadságok

A munkavállaló az Mt. 55. § (1) bekezdés alapján mentesül a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettség alól – keresőképtelensége,

- a jogszabály szerinti, az emberi reprodukciós eljárással összefüggő, egészségügyi intézményben történő kezelés, valamint
- a kötelező orvosi vizsgálata tartamára,
- a szoptató anya a szoptatás első hat hónapjában naponta kétszer egy, ikergyermek esetén kétszer két órára, a kilencedik hónap végéig naponta egy, ikergyermek esetén naponta két órára,
- a különös méltánylást érdemlő személyi, családi vagy elháríthatatlan ok miatt indokolt távollét tartamára.

Az **apának gyermeke születése esetén** legkésőbb a születést követő második hónap végéig **öt, ikergyermek születése esetén hét munkanap** pótszabadság jár, amelyet kérésének megfelelő időpontban kell kiadni [Kjt. 57/A §]. (Az Mt. ugyanezt az előírást tartalmazza.)

A munkavállalónak a munkában töltött idő alapján minden nap-tári évben szabadság jár, amely **alap- és pótszabadságból áll.**

Munkában töltött időnek minősül

- a) a munkaidő-beosztás alapján történő munkavégzési kötelezettség alóli mentesülés,
- b) a szabadság,
- c) a szülési szabadság,
- d) a gyermek gondozása céljából igénybe vett fizetés nélküli szabadság első hat hónapja,
- e) a keresőképtelenség [Mt. 115. § (1)-(2)],
- f) hozzátartozója halálakor két munkanapra,
- g) általános iskolai tanulmányok folytatása, továbbá a felek megállapodása szerinti képzés, továbbképzés esetén, a képzésben való részvételhez szükséges időre,
- h) önkéntes vagy létesítményi tűzoltói szolgálat ellátása tartamára,

- i) bíróság vagy hatóság felhívására, vagy az eljárásban való személyes részvételhez szükséges időtartamra,
- j) a különös méltánylást érdemlő személyi, családi vagy elháríthatatlan ok miatt indokolt távollét tartamára,
- k) munkaviszonyra vonatkozó szabályban meghatározott tartamra.

A munkavállalónak a tizenhat évesnél fiatalabb

- a) **egy** gyermeke után **kettő,**
- b) **két** gyermeke után **négy,**
- c) **kettőnél több** gyermeke után összesen **hét munkanap** pótszabadság jár [Mt. 118. § (1)].

A pótszabadságra való jogosultság szempontjából a gyermeket először a születésének évében, utoljára pedig abban az évben kell figyelembe venni, amelyben a tizenhatodik életévét betölti.

Az anya egybefüggő **24 hét szülési szabadságra jogosult** azzal, hogy ebből **két hetet köteles igénybe venni.**

A szülési szabadság annak a nőnek is jár, aki a gyermeket örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette.

A szülési szabadságot – eltérő megállapodás hiányában – úgy kell kiadni, hogy legfeljebb négy hét a szülés várható időpontja elé essen.

A szülési szabadság igénybe nem vett részét, ha a gyermeket a koraszülöttek ápolására fenntartott intézetben gondozzák, a szülést követő egy év elteltéig a gyermeknek az intézetből történt elbocsátása után is igénybe lehet venni.

A szülési szabadság tartamát – a kifejezetten munkavégzéshez kapcsolódó jogosultságot kivéve – munkában töltött időnek kell tekinteni [Mt. 127. § (1)].

A munkavállaló gyermeke harmadik életéve betöltéséig – a gyermek gondozása céljából – fizetés nélküli szabadságra jogosult, amelyet a munkavállaló kérésének megfelelő időpontban kell kiadni (Mt. 128 §).

A fenti rendelkezések a kisgyermekes munkavállalók és egyben a családok védelmét szolgálják.

XX. Országos Pedagógus Teniszbajnokság

A Balatonalmádi Tenisz Klub 1925 SE és a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ)
immár HUSZADIK alkalommal rendezi meg az Országos Pedagógus Teniszbajnokságot.

Időpont: 2019. július 5-6-7. (péntek–szombat–vasárnap).

Helyszín: Balatonalmádi, a Szent Erzsébet ligetben (Öregparkban) lévő, 6 db salakos tenispálya.

Jelentkezés/nevezés: név és születési idő megjelölésével 2019. július 1. hétfőig e-mailben: **zsoltdudas2@gmail.com**

Mérkőzések: pénteken 14 órától kezdődnek, döntők: vasárnap kora délután.

A részvétel feltétele: pedagógus-oklevél, oktató-nevelő munkában való részvétel.
(Kérjük az oklevél másolatának elküldését, vagy a helyszíni bemutatását.)

Nevezési díj: személyenként 8000 Ft, amelyet a helyszínen, a regisztráláskor kell fizetni.

SZÁLLÁS: **Figyelem, változás az eddigiekhez képest!**

A 20. alkalmat szeretnénk együtt ünnepelni, ezért szállás mindenkinek:

Magyar–Angol Tannyelvű Gimnázium és Kollégium, Balatonalmádi, Rákóczi u. 39.
<http://kettannyelvusulinet.hu/hu/szallas>

Foglalás: telefonon a +36 30 811 39 56 számon,
vagy e-mailen: marianndudas@gmail.com (tárgyba kérem beírni: **OPT20 szállás**)

A Balatonalmádi Tenisz Klub gondoskodik a megfelelő versenyfeltételekről, díjazásról, programokról, továbbá ingyenes strandbelépőről.

Utazás egyénileg.

További információ: Dudásné Pirik Mariann: +36 30 811 3956, marianndudas@gmail.com
Dudás Zsolt: +36 20 483 87 80, zsoltdudas2@gmail.com

Egy kis csendet és nyugalmat szeretne, messze a város zajától?

Akkor gyorsan pakolja be a bőröndöket és családját,

irány Bükkszék!

A természet lágy öle.

Tudja, ahol az ember reggel beleszippant
a levegőbe és a tüdeje csak annyit mond:

Még, még, még...

*Ha szeret kirándulni: a környéken
számtalan túralehetőség vár Önre.*

*Ha szívesen fürdőzne: a Salvus vizes
termálfürdő és strand
csak pár lépésre található.*

*Ha pedig csak háborítatlanul
álmodozna: kiül az erkélyre
és gyönyörködik a Bükk és a Mátra
határán fekvő táj szépségében.*

Részletek: <https://pedagogusok.hu/buekkszek-psz-orszagos-iroda-uedueloje>

***Ne késlekedjen,
jelentkezzen:
BÜKKSZÉK,
PSZ-ÜDÜLŐ***